

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ
ÚSTAV EKONOMIKY

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT
INSTITUTE OF ECONOMICS

MODEL HOSPODAŘENÍ S PROVOZOVANÝM MAJETKEM VODÁRENSKÝCH SPOLEČNOSTÍ

ASSET MANAGEMENT MODEL OF WATER COMPANIES

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

FILIP KOUBEK

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. JIŘÍ LUŇÁČEK, Ph.D., MBA

BRNO 2014

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Koubek Filip

Ekonomika podniku (6208R020)

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č.111/1998 o vysokých školách, Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně a Směrnicí děkana pro realizaci bakalářských a magisterských studijních programů zadává bakalářskou práci s názvem:

Model hospodaření s provozovaným majetkem vodárenských společností

v anglickém jazyce:

Asset Management Model of Water Companies

Pokyny pro vypracování:

Úvod
Cíle práce, metody a postupy zpracování
Teoretická východiska práce
Analýza současného stavu
Vlastní návrhy řešení
Závěr
Seznam použité literatury
Přílohy

Seznam odborné literatury:

HANUŠOVÁ, Helena. Vnitropodnikové účetnictví. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2007, 120 s. ISBN 978-80-214-3373-1.

WÖHE, Günter. Úvod do podnikového hospodářství. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: C. H. Beck, 2007, 928 s. ISBN 978-80-7179-897-2.

Zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích)

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Zákon č. 90/2012 Sb., zákon o obchodních korporacích

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Jiří Luňáček, Ph.D., MBA

Termín odevzdání bakalářské práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2013/2014.

L.S.

doc. Ing. Tomáš Meluzín, Ph.D.
Ředitel ústavu

doc. Ing. et Ing. Stanislav Škapa, Ph.D.
Děkan fakulty

V Brně, dne 22.05.2014

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá zhodnocením výhodnosti variant hospodaření smíšené vodárenské společnosti Vodovody a kanalizace Hodonín, a.s. s provozovaným majetkem. V teoretické části jsou definovány klíčové pojmy a je zde zkoumán právní rámec dané problematiky. V analytické části jsou simultánně porovnávány dvě varianty: úhrada nájemného za provozovaný majetek a vložení provozované infrastruktury do majetku dané akciové společnosti. Cílem práce je poskytnout společnosti optimální model pro efektivní hospodaření s provozovanou infrastrukturou.

Abstract

This thesis deals with the evaluation of the treatment with operated infrastructure of water company Vodovody a kanalizace Hodonín, a.s. The theoretical part defines key terms and the legal background of the issue. In the analytical are simultaneously compared two variants: the payment of the rent for operating assets and adding infrastructure into property of the company. The aim is to provide to the company the optimal model for effective infrastructure management.

Klíčová slova

vodohospodářská společnost, zvyšování základního kapitálu, odpisy, nájemné

Key words

Water Company, capital increase, depreciations, rent

Bibliografická citace:

KOUBEK, F. *Model hospodaření s provozovaným majetkem vodárenských společností.*
Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2013. 62 s. Vedoucí
bakalářské práce Ing. Jiří Luňáček, Ph.D., MBA

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a zpracoval jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušil autorská práva (ve smyslu Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne 22. května 2014

.....

Filip Koubek

Poděkování

Děkuji vedoucímu práce Ing. Jiřímu Luňáčkovi, Ph.D., MBA, za vedení, praktické připomínky a cenné rady při zpracování mé bakalářské práce.

Obsah

Úvod	10
1 Cíl a metodika práce.....	11
2 Literární rešerše.....	12
2.1 Varianta vložení majetku do společnosti	12
2.1.1 Základní kapitál.....	12
2.1.2 Dlouhodobý majetek	14
2.1.3 Účetní odpisy	16
2.2 Zachování majetku mimo společnost	20
2.2.1 Výpůjčka	21
2.2.2 Nájem	21
2.2.3 Pacht.....	22
2.3 Legislativní specifika oboru.....	22
2.3.1 Věcně usměrňovaná cena.....	22
2.3.2 Přiměřený zisk.....	23
2.3.3 Veřejná služba.....	25
3 Analýza současného stavu.....	26
3.1 Socio-ekonomické aspekty hospodaření společnosti.....	26
3.1.1 Představení společnosti	26
3.1.2 Historie společnosti	28
3.1.3 Aktuální situace a její vznik.....	29
3.2 Analýza vývoje základního kapitálu společnosti.....	31
3.2.1 Mezipodnikové srovnání vývoje základního kapitálu.....	33
3.3 Vyhodnocení odpisů společnosti v časové řadě	38
3.3.1 Srovnání s ostatními společnostmi.....	38
3.4 Vývoj věcně usměrňované ceny společnosti	42
3.4.1 Mezipodnikové srovnání vývoje věcně usměrňované ceny.....	44
4 Vlastní návrhy řešení.....	47
4.1 Simulace kalkulovaných položek ceny vodného a stočného.....	47
4.1.1 Varianta nájemného	48
4.1.2 Varianta skokového zvýšení základního kapitálu	50
4.1.3 Postupné zvyšování základního kapitálu společnosti	52
4.2 Diskuze výsledků.....	54
4.3 Doporučení pro společnost	55

Závěr.....	57
Seznam použité literatury	58
Seznam tabulek.....	60
Seznam použitých zkratek.....	62

Úvod

Ve své bakalářské práci se zabývám nalezením vhodných modelů nakládání s provozovaným majetkem společnosti Vodovody a kanalizace Hodonín, a.s. Jedná se o lokální vodohospodářskou společnost smíšeného typu, jejíž hlavní činností je výroba a distribuce pitné vody a odvádění a čištění odpadních vod v okrese Hodonín a přilehlém okolí.

Společnost má v působnosti jak majetek vlastní, tak také provozuje vodohospodářskou infrastrukturu, která je majetkem měst a obcí. Na vlastní majetek firma tvoří ze zákona odpisy a za provozovaný majetek obce nyní požadují nájemné. Při placení nájemného obci vzniká ale problém, protože nejsou ze zákona povinny držet tyto prostředky na rekonstrukci infrastruktury, ale často je naopak využívají k jiným účelům. Jak nájemné, tak tvorba odpisů při zvýšení základního kapitálu mají navíc vliv na zvýšení ceny vodného a stočného.

V teoretické části mé bakalářské práce zkoumám legislativní vymezení navyšování základního kapitálu, tvorby odpisů a placení nájemného a druhy odpisů.

V analytické části sleduje práce vývoj základního kapitálu společnosti ve srovnání s vybranými vodohospodářskými společnostmi a je zde zkoumán dopad tohoto navyšování na zvýšení tvorby prostředků na obnovu provozované infrastruktury. Dále je zde zkoumán dopad zvyšování základního kapitálu společnosti na výši věcně usměrněné ceny vodného a stočného.

V poslední části bakalářské práce vyhodnocuji výhodnost tvorby zdrojů pomocí odpisů nebo nájemného z pohledu společnosti a akcionářů, kterými jsou obce, a navrhuji nejefektivnější model hospodaření s provozovaným majetkem.

1 Cíl a metodika práce

Globálním cílem práce je poskytnout společnosti Vodovody a kanalizace Hodonín, a.s. model pro efektivní hospodaření s provozovaným majetkem tak, aby došlo k tvorbě dostatečných zdrojů pro budoucí obnovu tohoto majetku v souladu s dalšími cíli podniku. Je porovnávána varianta úhrady nájemného za provozovaný majetek a vložení provozované infrastruktury do majetku dané akciové společnosti. Práce bude sloužit jako návod k rozhodnutí, zda platit za provozovaný majetek nájemné nebo navýšit o tento majetek základní kapitál, případně jakým způsobem.

Ke splnění globálního cíle jsou definovány následující cíle parciální:

1. Nastudovat problematiku zvyšování základního kapitálu akciové společnosti, problematiku tvorby účetních odpisů a legislativních specifik oboru.
2. Analyzovat a porovnávat vývoj základního kapitálu společnosti vzhledem k vybraným podobným vodohospodářským společnostem. Dále je analyzován dopad zvyšování základního kapitálu na výši zdrojů k obnově provozovaného majetku a dopad na věcně usměrněnou cenu vodného a stočného.
3. Návrh vlastních možností řešení. Základním metodickým nástrojem práce je analýza nákladů společnosti Vodovody a kanalizace Hodonín, a.s. a tvorba modelů ve variantách: a) nájemné, b) zvýšení základního kapitálu nepeněžitým vkladem s ohledem na její hospodaření. Bude zkoumán efekt zvýšení základního kapitálu na hospodaření společnosti vyjádřený ve sledovaných ukazatelích.

2 Literární rešerše

Literární rešerše se zabývá teoretickými východisky předložené bakalářské práce. Dle cíle je bakalářská práce rozdělena do tří oddílů.

První oddíl definuje a specifikuje základní pojmy s touto problematikou spojené. Nejprve vymezuje základní kapitál společnosti a principy jeho navýšení. Dále specifikuje dlouhodobý majetek a způsoby odpisování.

Druhý oddíl se zaměřuje na principy tvorby nájemného. Popisuje pojem výpůjčka a nájemné.

Ve třetím oddíle se práce věnuje pojmům a legislativě specifické pro obor vodního hospodářství.

2.1 Varianta vložení majetku do společnosti

Při vložení infrastrukturního majetku dojde k navýšení základního kapitálu společnosti podle zákonem stanoveného postupu. Majetek je zařazen do dlouhodobého majetku, na který lze vytvářet odpisy.

2.1.1 Základní kapitál

Dle obchodního zákoníku je základní kapitál „*Souhrnným vyjádřením peněžitých i nepeněžitých vkladů všech společníků do základního kapitálu společnosti*“ (1, §58). Zákon o obchodních korporacích definuje základní kapitál korporace jako souhrn všech vkladů (2).

Povinně se základní kapitál vytváří u komanditní společnosti, společnosti s ručením omezeným a akciové společnosti. Vklad musí být vyjádřen v jednotkách české měny. Minimální výše základního kapitálu se liší podle typu společnosti. U akciové společnosti je to minimálně 2 000 000 Kč nebo 80 000 €. Výše základního kapitálu může být zvýšena nebo snížena podle zákonem stanovených podmínek (1, 2).

Zvyšování základního kapitálu

O zvýšení základního kapitálu společnosti rozhoduje valná hromada. Ta může zvolit způsob operativně jednodušší a přímo pověřit k navýšení základního kapitálu představenstvo společnosti. Tuto problematiku do 31. 12. 2013 upravoval §210 obchodního zákoníku a nově se jí zabývá také §511 zákona o obchodních korporacích (2, 1).

Aby bylo zajištěno plynulé přebírání majetku do akciové společnosti, může představenstvo pověřené valnou hromadou zvýšit základní kapitál až do výše jedné třetiny základního kapitálu evidovaného k 31. 12. předchozího roku. Podle §511 nového zákona č.90/2012 sb., zákona o korporacích, se tento limit navyšuje na jednu polovinu základního kapitálu evidovaného k 31. 12. předchozího roku. Představenstvo může navýšit základní kapitál i vícekrát, nesmí ale tento limit v souhrnu překročit. Tato pravidla mají za úkol zejména omezit možnost znevýhodnění stávajících akcionářů a společnosti umožňují přijmout optimální ekonomické rozhodnutí při převzetí vybudovaného infrastrukturního majetku (2, 1).

Vklad

Přebírání nepeněžitých vkladů do základního kapitálu akciové společnosti probíhá na základě znaleckých posudků. Návrh na jmenování znalce či znalců do 31. 12. 2013 podávala na soud společnost. Od 1. 1. 2014 znalece pro ocenění nepeněžitých vkladů vybírá představenstvo ze seznamu znalců vedeného podle samostatného právního předpisu. Odměna znalci se určí dohodou. Znalec vytvoří posudek, který musí obsahovat popis nepeněžitých vkladů, metody ocenění, které při tvorbě posudku použil, částku, na kterou se nepeněžitý vklad oceňuje a odůvodnění, jak znalec k této částce došel (2).

Při zvyšování základního kapitálu nepeněžitými vklady se postup do 31. 12. 2013 řídil obchodním zákoníkem č. 513/1991 Sb., od 1. 1. 2014 se řídí zákonem č. 90/2012 Sb. o obchodních korporacích, dle § 464 – 515. Konkrétní společnost se navíc řídí ještě stanovami společnosti (3).

Zvyšování základního kapitálu z vlastních zdrojů

O zvýšení základního kapitálu z vlastních zdrojů rozhoduje valná hromada. Toto rozhodnutí musí být vykázáno v položce „vlastí kapitál“ ve schválené řádné, mimořádné nebo mezitímní účetní závěrce. Toto neplatí, pokud jsou tyto zdroje účelově vázány a společnost není oprávněna je měnit. Část účetní závěrky, na jejímž základě valná hromada o zvýšení rozhoduje, musí být bez výhrad schválena auditorem. Maximální přípustné zvýšení je rovno rozdílu mezi výší vlastního kapitálu a výší základního kapitálu (2).

Výše vkladů společníků se v důsledku zvýšení základního kapitálu z vlastních zdrojů mění v poměru dosavadních vkladů. Výjimkou je situace, kdy společenská smlouva připouští podílů více a na základě rozhodnutí valné hromady vzniká všem společníkům nový podíl. Společník se tohoto podílu může v poměru výše jeho dodatečných vkladů vzdát (2).

Usnesení valné hromady musí obsahovat (2):

- a) Částku, o niž se základní kapitál zvyšuje,
- b) označení vlastního zdroje nebo zdrojů, z nichž se základní kapitál zvyšuje, v členění podle struktury vlastního kapitálu v účetní závěrce,
- c) novou výši vkladu společníka nebo výši nového vkladu společníka, případně
- d) určení podílů, připadá-li nový vklad na nový podíl,
- e) lhůtu pro odevzdání kmenového listu nebo pro převzetí nového kmenového listu.

2.1.2 Dlouhodobý majetek

Majetek účetních jednotek se dělí na dlouhodobý a krátkodobý. Dlouhodobý majetek je takový, jehož doba použití (případně doba splatnosti) je minimálně jeden rok. Majetek s kratší dobou použití je majetkem krátkodobým (4).

Dlouhodobý majetek se dále dělí na skupiny (5, §7):

1. *Dlouhodobý hmotný majetek*
2. *Dlouhodobý nehmotný majetek*

3. Dlouhodobý finanční majetek

Účetní a daňové odpisy se týkají pouze majetku dlouhodobého hmotného a nehmotného. Účetní odpisování dlouhodobého finančního majetku zakazuje §56 odst. 10 vyhlášky č. 500/2002 Sb., jeho daňové odpisy také nejsou možné, neboť Zákon o dani z příjmu pojem finanční odpisy nijak nedefinuje (4,6).

Dlouhodobý hmotný majetek

Za dlouhodobý hmotný majetek se považují (5):

- Pozemky (bez ohledu na ocenění, pokud nejsou zbožím),
- stavby,
- samostatné movité věci a soubory movitých věcí,
- pěstitelské celky trvalých porostů,
- dospělá zvířata a jejich skupiny,
- jiný dlouhodobý hmotný majetek (bez ohledu na výši ocenění),
- nedokončený hmotný dlouhodobý majetek,
- poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek,
- oceňovací rozdíl k nabytému majetku.

Hmotný majetek

Hmotným majetkem se rozumí: „Samostatné movité věci, případně soubory technických věcí se samostatným technicko- ekonomickým určením, jejichž vstupní cena (§29) je vyšší než 40 000 Kč a mají provozně- technické funkce delší než jeden rok.“ (7, §26, odst. 2, písmeno a).

Pro určení minimální doby odpisování nejprve poplatník zařadí majetek do odpisových skupin, které jsou uvedeny v příloze zákona o daních z příjmů. Přehled odpisovaných skupin s minimální dobou odpisování je uveden ve stejném zákoně (7).

Tabulka 1 Odpisové skupiny (Zdroj: §30 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu)

Odpisová skupina	Doba odpisování
1	3 roky
2	5 let
3	10 let
4	20 let
5	30 let
6	50 let

2.1.3 Účetní odpisy

Účetní odpisy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku vymezuje Zákon o účetnictví č. 563/1992 Sb. Povinnost tvořit účetní odpisy mají účetní jednotky definovanou v druhém odstavci §1 tohoto zákona. Jedná se o podnikatele, kteří jsou účetními jednotkami vedoucími účetnictví v plném nebo ve zjednodušeném rozsahu. Předmětem odpisování je dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek kromě dlouhodobého hmotného majetku, který má trvalou hodnotu (pozemky, umělecká díla) a nedochází tak k jeho opotřebení (7, 4).

Povinnost tvořit odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku vyplývá z §25 odst. 3 zákona o účetnictví.

Účetní odpisy vyjadřují skutečnou míru opotřebení majetku a zachycují tak trvalé snížení jeho hodnoty. **Užitná hodnota** v prvních letech po pořízení majetku klesá pouze pomalu, u **tržní hodnoty** je tomu právě naopak a klesá ihned po uvedení do provozu, neboť se jedná již o opotřeбенé zařízení (8,9).

Hodnota majetku neklesá pouze fyzickým používáním, ale je nutné vzít v potaz také morální opotřebení, které způsobuje zejména technický pokrok. V jeho důsledku existuje riziko, že tento majetek zastará dříve, než je jeho stanovená životnost. Hlavní

funkcí účetních odpisů je tak co nejreálněji vyjádřit fyzické i morální opotřebení majetku (8).

Odpisováním se postupně vytvářejí a kumulují oprávky. Výše těchto opravek vyjadřuje celkové opotřebení daného majetku a rozdíl mezi touto výší a účetní cenou je zůstatková cena majetku. Suma opravek nesmí překročit vstupní cenu tohoto majetku (4).

Odpisy jsou nákladová položka, která jako jediná vytváří kladný peněžní tok. Prostředky odpisy vytvořené se používají zejména na prostou obnovu provozovaného majetku. Při rostoucí cenové hladině ale klesá kupní síla odpisů a tak se snižuje podíl odpisů jako zdroje na tuto obnovu (4).

Právo tvořit odpisy má především majitel majetku na základě odpisového plánu, který podnik sám vytvoří a musí dodržovat. Pokud odpisovaný majetek vlastník pronajímá, je pronajímatel oprávněn tvořit odpisy pouze na základě smlouvy o nájmu podniku či jeho části. Kromě toho může odpisovat technické zhodnocení tohoto majetku, které provedl sám a na svůj účet (4).

Postupy účetního odpisování

Prvním krokem postupu účetního odpisování je tvorba odpisového plánu, jak ukládá odstavec 6 § 28 zákona č 563/1991 sb., zákona o účetnictví. Tento plán si sestaví podnik samostatně. Odpisový plán by měl obsahovat zejména zvolenou metodu odpisování a podle této metody dobu odpisování, která by měla co nejvěrněji odpovídat skutečné době používání a tudíž opotřebování majetku. Tato doba je stanovena podnikem (4).

Výjimku z tohoto pravidla tvoří zřizovací výdaje, goodwill a oceňovací rozdíl k majetku k nabytému majetku. Zřizovací výdaje se účetně odpisují maximálně 5 let. Goodwill (kladný i záporný) má limit pro rovnoměrné odepsání 60 měsíců od nabytí podniku nebo jeho části nebo od rozhodného dne přeměny do nákladů, respektive výnosů. Účetní

jednotka může stanovit dobu odpisování goodwillu delší než 60 měsíců za předpokladu, že toto rozhodnutí odůvodní v účetní závěrce (4).

Aktivní i pasivní oceňovací rozdíl k nabytému majetku se odepisuje rovnoměrně 180 dnů od nabytí podniku, jeho části nebo od rozhodného dne přeměny do nákladů (4).

Metody účetního odpisování

Podle druhu odpisovaného majetku rozlišujeme tyto metody účetního odpisování (4):

- 1) Metoda časová,
- 2) metoda výkonová,
- 3) metoda komponentního odpisování.

Metoda časová

Odpisování dlouhodobého majetku časovou metodou je závislé především na délce jeho používání. Časovou metody můžeme dále rozdělit na tři rozdílné varianty (4):

- 1) Rovnoměrné účetní odpisy,
- 2) zrychlené účetní odpisy,
- 3) zpomalené účetní odpisy.

Účetní jednotka, která se rozhodne odpisovat časovou metodou, dále zvolí mezi těmito variantami. Kritériem výběru je co nejreálnější vyjádření skutečného opotřebení majetku. Rovnoměrné účetní odpisy se využívají u majetku, k jehož opotřebení dochází v průběhu času rovnoměrně stejným tempem. U určitých druhů majetku dochází v prvních letech používání k výraznějšímu opotřebení a tím pádem k větší ztrátě hodnoty než v letech pozdějších. Typickým příkladem tohoto druhu majetku jsou počítače. Tuto ztrátu hodnoty vyjadřují zrychlené odpisy. U majetku v průběhu času ztrácejícího svou hodnotu je využíváno zpomalených účetních odpisů (4,8).

Rovnoměrné účetní odpisy

Jak již bylo zmíněno výše, rovnoměrné účetní odpisy se využívají u majetku, k jehož opotřebení dochází v čase rovnoměrně. Výše ročních, případně měsíčních odpisů tak zůstává konstantní. K výpočtu ročního odpisu se využívá vzorec (4):

$$O = \frac{VC}{t}$$

Rovnice 1: rovnoměrné účetní odpisy

kde

VC - vstupní cena majetku

t - doba odpisování

Pokud je majetek pořízen v průběhu účetního období je nutné dopočítat část ročního odpisu týkajícího se daného účetního období.

Zrychlené účetní odpisy

U majetku, který ztrácí hodnotu v prvních letech využívání rychleji, se využívají zrychlené účetní odpisy.

Nejvyšší odpis je vykázán v prvním roce odpisování a v každém dalším roce je nižší. K výpočtu zrychlených účetních odpisů se nejčastěji využívá následující vzorec (4):

$$O = \frac{2 \times VC \times (t + 1 - i)}{t \times (t + 1)}$$

Rovnice 2: zrychlené účetní odpisy

kde

VC - vstupní cena

t - doba odpisování

i - rok odpisování

Zpomalené účetní odpisy

Pokud je zřejmé, že majetek bude ztrácet svou hodnotu především na konci své životnosti, zvolí účetní jednotka zpomalené účetní odpisy. K výpočtu zpomalených účetních odpisů slouží vzorec (4):

$$O = \frac{2 \times VC \times i}{t(t + 1)}$$

Rovnice 3: zpomalené účetní odpisy

kde

VC - vstupní cena

t - doba odpisování

i - rok odpisování

Metoda výkonová

Výkonová metoda účetního odpisování vyjadřuje míru skutečného opotřebení majetku, jehož životnost je jednoznačně přímo závislá na míře skutečného využití. Typickým příkladem takového majetku jsou výrobní stroje.

2.2 Zachování majetku mimo společnost

Při zachování infrastrukturního majetku provozovaného vodárenskou společností současným vlastníkům nedojde ke tvorbě zdrojů na obnovu majetku ve formě odpisů. V současné době jsou mezi společností a vlastníky majetku uzavřeny smlouvy o výpůjčce, při které se zdroje na obnovu majetku nevytváří. Při uzavření nájemní smlouvy by docházelo k tvorbě zdrojů na obnovu majetku prostřednictvím kumulovaných odpisů (10,11).

2.2.1 Výpůjčka

Na rozdíl od uzavření nájemní smlouvy je smlouva o výpůjčce bezúplatná a dočasná. Vypůjčitel má právo nezuživatelnou věc po dohodnutou dobu užívat v souladu s dohodnutým, případně obvyklým účelem. Nejpozději po dohodnuté době je vypůjčitel povinen věc vrátit.

Předčasné vrácení půjčitelu na jeho žádost je množné pouze tehdy, je-li to ve smlouvě o výpůjčce ujednáno (12).

2.2.2 Nájem

Uzavření nájemní smlouvy je dvoustranný právní akt mezi pronajímatelem na straně jedné a nájemcem na straně druhé. Pronajímatel přenechává za úplatu nájemci předmět nájemní smlouvy k užívání. Předmětem nájmu může být věc nemovitá i věc nezuživatelná movitá. Předmět nájemní smlouvy musí být předán ve stavu způsobilém k užívání. Způsob, jakým nájemce předmět smlouvy může užívat, je v této smlouvě definován a pronajímatel jej může průběžně kontrolovat. Nájemce není oprávněn provádět na věci libovolné změny, ale musí mít vždy svolení pronajímatele. Uhrazení nákladů na změnu věci může nájemce požadovat jen v případě, že se k tomu pronajímatel dříve zavázal (10,12).

Nájemné

„Nájemce je povinen platit nájemné podle smlouvy, jinak nájemné obvyklé v době uzavření smlouvy s přihlédnutím k hodnotě pronajaté věci a způsobu jejího užívání.“
(10, §671, odst. 1)

Pokud se pronajímatel a nájemce nedohodnou jinak, platí se nájemné měsíčně pozadu. Pronajímateli vzniká na zajištění nájemného zástavní právo k movitým věcem, které patří nájemci a jsou na pronajaté věci. Toto právo se může vztahovat také na majetek osob žijících ve společné domácnosti. Povinnost platit pronajímateli nájemné odpadá v případě vzniku nezaviněných vad na pronajaté věci, které nájemce nezpůsobil a které mu zabraňují ji využívat dle dohody (10).

2.2.3 Pacht

Účinností nového občanského zákoníku 1. 1. 2014 vznikla možnost uzavření pachtovní smlouvy dle §2332 tohoto zákona. Propachtovatel v ní přenechává pachtýři věc k dočasnému užívání a pachtýř za toto právo platí pachtovné nebo poskytuje poměrnou část z výnosu z věci, která je předmětem této smlouvy. Právě možností odvádět pachtovné ve formě výnosů z věci je hlavní rozdíl oproti smlouvě nájemní. Pachtýř je povinen o propachtovanou věc pečovat jako řádný hospodář (12).

2.3 Legislativní specifika oboru

Obor vodárenství je regulován a kontrolován několika resorty. Výroba a distribuce pitné vody a odvádění a čištění vody odpadní jsou regulovány a kontrolovány ministerstvem zemědělství, konkrétně sekci vodního hospodářství. Další regulace provádí ministerstvo životního prostředí, odbor ochrany vod. Z hlediska ochrany veřejného zdraví je příslušné ministerstvo zdravotnictví, které stanovuje hygienické a zdravotní požadavky na kvalitu dodávané pitné vody.

Hlavním regulátorem ceny vodného a stočného je ministerstvo financí, které prostřednictvím cenových věstníků určuje podmínky pro kalkulaci ceny vodného a stočeného. Tento právní rámec vychází z důvodu existence přirozeného monopolu (13,14).

2.3.1 Věcně usměrňovaná cena

Věcné usměrňování cen platí pro všechny prodávající určitého druhu zboží a spočívá ve stanovení podmínek pro sjednání cen. Tyto podmínky stanovují centrální orgány a patří mezi ně (15, §6, odst. 1):

- a) maximální rozsah možného zvýšení ceny zboží ve vymezeném období, nebo*
- b) maximální podíl, v němž je možné promítnout do ceny zvýšení cen určených vstupů ve vymezeném období, nebo*
- c) závazný postup při tvorbě ceny nebo při kalkulaci ceny, včetně zahrnování přiměřeného zisku do ceny.*

Do věcně usměrňované ceny výrobce může zakalkulovat jen oprávněné (ekonomicky zdůvodnitelné) náklady a přiměřenou míru zisku. Řídí se Cenovým věstníkem

Ministerstva financí ČR. Věcně usměrněná cena se vztahuje na dodávky pitné vody z vodovodů a na odvádění a čištění odpadních vod kanalizací (16).

Pro cíle této bakalářské práce jsou nejdůležitější tato pravidla regulace cen (16):

- Odpisy **lze zahrnout** do ceny maximálně ve výši skutečně úplatné prodávajícím.
- Do ceny nelze zahrnovat náklady a tvorbu prostředků na rozvojové potřeby, které jsou dotovány ze státního rozpočtu, ze státních fondů nebo rozpočtu krajů a obcí, popřípadě hrazeny z jiných zdrojů, kterými jsou například strukturální fondy EU.
- Nájemné za pronájem infrastrukturního vodohospodářského majetku, který je používán výlučně k výrobě a dodání pitné vody nebo odvádění a čištění **je ekonomicky oprávněným nákladem**.
- Odpisy infrastrukturního majetku nepotřebného a kapacitně nevyužitého pro výrobu a dodání pitné vody nebo na odvádění a čištění odpadních vod **nelze** do ceny zahrnout.
- Účetní jednotky v rámci jedné společnosti nesmějí do nákladů za výrobky a služby kalkulovat zisk.
- Vlastník vodárenské infrastruktury má zákonnou povinnost zpracovat plán pro **obnovu** vodohospodářské infrastruktury.
- Maximální výše pevné složky při uplatnění dvousložkové formy vodného a stočného je 20% z celkových ekonomicky oprávněných nákladů a přiměřeného zisku pro dané období, od 1. 1. 2015 tento podíl klesá na 15 %.

2.3.2 Přiměřený zisk

Za přiměřený zisk se „povazuje zisk spojený s výrobou a prodejem daného zboží odpovídající obvyklému zisku dlouhodobě dosahovanému při srovnatelných ekonomických činnostech, který zajišťuje přiměřenou návratnost použitého kapitálu v přiměřeném časovém období.“ (15, §2, odst. 8).

Přiměřený zisk zahrnuje do kalkulace věcně usměrňované ceny vodného a stočného vodohospodářská společnost bez ohledu na formu vlastnictví, organizačního členění nebo model provozování společnosti. Pokud prodávající do výpočtu přiměřeného zisku

zahrne majetek vlastníka infrastruktury, musí dokázat, že tento zisk nebo jeho část již není vytvářen jiným subjektem, jako je například nájemné (16).

Výpočet přiměřeného zisku

K výpočtu přiměřeného zisku zajišťujícího přiměřenou návratnost použitého kapitálu se využívá vzorec (16):

$$\text{PZNK} = \text{OPK} * \text{WACC} * \text{RO}$$

Rovnice 4: přiměřený zisk

kde

OPK - celková hodnota kapitálu použitého pro potřeby výroby a prodeje zboží s regulovanou cenou.

WACC - míra výnosnosti použitého kapitálu stanovená ministerstvem financí

RO - hodnota finančních prostředků potřebných a nekrytých vlastními a cizími zdroji podle plnění plánu financování obnovy vodohospodářské infrastruktury v příslušném roce. Hodnota finančních prostředků potřebných a nekrytých vlastními a cizími zdroji (RO) může být ve vzorci zahrnuta pouze tehdy, pokud je společnost zajišťující výrobu a prodej zboží s regulovanou cenou zároveň vlastníkem infrastruktury (16).

Celková hodnota použitého kapitálu (OPK) je tvořena z jednotlivých složek (16):

- Infrastrukturní majetek,
- provozní majetek,
- pracovní kapitál,
- zohlednění nákupu společnosti.

Do hodnoty infrastrukturního majetku se nepočítá majetek financovaný z dotací. Pokud byla z dotace pořízena pouze část majetku, nezahrnuje se tato část do hodnoty infrastrukturního majetku. Hodnota infrastrukturního majetku i provozního majetku musí být doložitelná jako zůstatková hodnota aktiv u příslušného subjektu (16).

2.3.3 Veřejná služba

Zákon o vodovodech a kanalizacích definuje pro subjekty, které provozují zásobování pitnou vodou a odvádějí a čistí vodu odpadní, pojem veřejná služba. Tou se rozumí činnost, která přesahuje rámec běžných služeb a není smluvně zajištěna. Jedná se zejména činnost při ohrožení veřejného zdraví, majetku a veřejného pořádku.

V praxi to znamená, že provozovatel je povinen v případě mimořádných událostí jako jsou živelné pohromy (požáry, povodně) dodávat obyvatelstvu pitnou vodu a musí poskytnout k dispozici složkám integrovaného záchranného systému státním orgánům požadovanou techniku potřebnou k zvládnutí těchto pohrom. Povinnost veřejné služby ukládá příslušný orgán veřejné správy, který hradí případné ztráty a náklady vzniklé při jejím výkonu (17,6).

3 Analýza současného stavu

V tomto oddíle se práce zabývá nejprve představením zkoumané společnosti Vodovody a kanalizace Hodonín, a.s. a vymezením socio-ekonomické situace, ve které se nyní společnost nachází. Další část práce analyzuje vývoj základního kapitálu, odpisů a ceny vodného a stočného společnosti a porovnává je s jinými oborovými společnostmi.

3.1 Socio-ekonomické aspekty hospodaření společnosti

Tato kapitola představuje blíže společnost Vodovody a kanalizace Hodonín, a.s. z hlediska historického vývoje až po současný stav.

3.1.1 Představení společnosti

Název firmy: Vodovody a kanalizace Hodonín, a.s.

Sídlo firmy: Purkyňova 2, 695 11 Hodonín

Identifikační číslo: 49454544

Právní forma: Akciová společnost

Den zápisu do OR: 1. 1. 1994

Obrázek 1: Logo společnosti (Zdroj: [18])

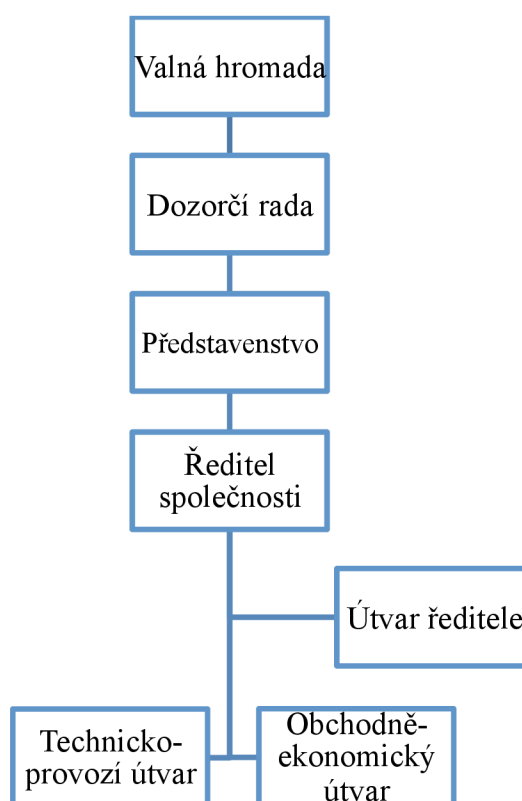
Společnost Vodovody a kanalizace Hodonín, a.s. vznikla 1. 1. 1994. Její hlavní činností je výroba a distribuce pitné vody a odvádění a čištění vody odpadní. Společnost zásobuje vodou 68 obcí a odvádí odpadní vody ze 45 obcí a měst v okrese Hodonín a částech okresů Vyškov, Břeclav a Kroměříž (18).

Obrázek 2: Firemní vize společnosti (Zdroj: [18])

Činnost společnosti je založena na hodnotách využívání inovativních technologií vedoucích k úspoře energie a chemikálií a tím k neustálému zlepšování svého hlavního produktu, kterým je pitná voda. Stejná pozornost je ve společnosti věnována technologiím čištění odpadních vod k dosažení maximální kvality vody vracené zpět do přírody (18).

Organizační struktura

Obrázek 3 Organizační struktura společnosti (Zdroj: Vlastní zpracování)

Útvar ředitele se dále dělí na majetkoprávní oddělení a personální oddělení. Technicko-provozní útvar se skládá ze 3 provozů vodovodů a kanalizací (Veselí nad Moravou, Kyjov a Hodonín) a jeden provoz výroby vody (Moravská Nová Ves).

Obchodně- ekonomický útvar pak tvoří oddělení účetní evidence, oddělení plánování, a obchodní oddělení.

Společnost vydala celkem 749 821 kusů akcií na jméno (94%), 47 254 akcií na majitele (6%) a 1 ks akcie se zvláštními právy. Majiteli akcií na jméno jsou města a obce, z nichž největšími akcionáři jsou Hodonín (29,29%), Bzenec (12,69%) a (6,48%) Veselí nad Moravou (18).

Tabulka 2 Přehled největších akcionářů (Zdroj: Vlastní zpracování)

	Akcionář	Počet akcií
1.	Město Hodonín	233 469
2.	Město Bzenec	101 139
3.	Město Veselí nad Moravou	51 669
4.	Město Kyjov	38 399
5.	Město Dubňany	24 074
6.	Město Strážnice	20 873

V současné době společnost zaměstnává cca 270 zaměstnanců a je tak jedním z nejvýznamnějších zaměstnavatelů v regionu.

3.1.2 Historie společnosti

Vznik společnosti sahá svými kořeny do roku 1950, kdy vešlo v platnost vládní usnesení ze dne 20. 6., které ve státní správě oddělilo správní činnosti od činností hospodářských (výroba a služby). V každém kraji vznikla tzv. Krajská vodohospodářská služba (KVS), jejíž hlavním posláním bylo dbát na provádění hospodářských úkolů ve vodním hospodářství.

V roce 1954 dochází k rozdělení KVS na Krajskou správu vodních toků a meliorací (KSVTM) a Krajskou správu zásobování vodou a kanalizace (KS ZVaK).

KS ZVaK postupně přebírá od krajských měst a obcí veškeré veřejné vodovody a zajišťuje jak provoz, tak investiční činnost, stavebně montážní činnost včetně drobné investiční výstavby. Stavebně montážní činnost byla v roce 1957 vyčleněna a vznikl

útvár Vodohospodářské stavební obnovy (VSO). Pro Brněnský a Zlínský (toho času Gottwaldovský) kraj bylo vytvořeno ředitelství, které řídilo závody v Brně, Veselí nad Moravou, Břeclavi a Znojmě. V roce 1958 bylo VSO zrušeno a Brněnské VSO přešlo pod Krajské sdružení národních podniků, ze kterého se v roce 1961 osamostatnilo již pod názvem národní podnik Vodohospodářské stavby.

Při reorganizaci celostátní územní správy byl zrušen krajský model a v rámci okresů tak vznikly Okresní vodohospodářské správy (OVS). Nejprve zahrnovaly jak činnost vodovodů a kanalizací, tak činnost vodních toků, která ale v roce 1966 přešla pod organizace podle hlavních řek (v tomto případě Povodí Moravy). Pod okresním uspořádáním tak zůstaly jen Okresní vodovody a kanalizace (OVaK) a Okresní správa vodovodů a kanalizací (OSVaK).

Jihomoravský krajský národní výbor rozhodl v roce 1977 o spojení všech okresních správ v rámci jihomoravského kraje. Vznikl tak státní podnik Jihomoravské vodovody a kanalizace, který sídlil v Brně a v jednotlivých okresech měl své odštěpné závody. V roce 1991 se oddělily závody Uherské Hradiště, Břeclav, Zlín, Prostějov, Vyškov, Kroměříž a Hodonín. Akciová společnost Vodovody kanalizace Hodonín vznikla 1. 1. 1994 transformací bývalého státního podniku a v této formě existuje dodnes.

3.1.3 Aktuální situace a její vznik

V roce 1989 proběhl politický převrat, který velmi zásadním způsobem ovlivnil také sektor vodního hospodářství. V první polovině devadesátých let proběhla transformace vodárenského oboru spočívající ve většině případů v návratu k dříve existující struktuře společností kopírující okresy.

Před rokem 1989 v jihomoravském kraji fungoval státní podnik Jihomoravské vodovody a kanalizace Brno, který se skládal z odštěpných závodů. Z těchto závodů vzniklo po převratu několik nezávislých akciových společností smíšeného typu, které se vrátily k původní okresní formě, která existovala před rokem 1989. Výjimkou v Jihomoravském kraji je Vodárenská akciová společnost, která zaštiťuje divize Znojmo, Jihlava, Boskovice, Brno-Venkov, Třebíč a Žďár nad Sázavou a nerespektuje tak zcela formu kopírování okresů.

Výsledkem tohoto procesu byl vznik takzvaných smíšených společností, vlastněných zpravidla z více než 90% municipalitami, které jsou držiteli akcií na jméno (dříve na majitele). Menšinový podíl tvoří pozůstatek kuponové privatizace v rozsahu několika procent (tzv. Držitelé investičních kuponů). Počet držených akcií je vyjádřením objemu majetku vloženého do nově tvořeného základního kapitálu společnosti. Principem smíšené společnosti je současně vlastnictví i provozování infrastrukturního majetku. Provozování majetku vlastněného obcemi je upraveno na základě smlouvy o výpůjčce a provozování (**bezúplatně**) nebo smlouvy o nájmu (**úplatně**).

Provozování infrastruktury

Po revoluci se vývoj ubíral i druhým směrem, a to vstupem silných zahraničních nadnárodních korporací, zejména z Francie, Německa, Rakouska a Španělska. Tyto společnosti chtěly realizovat provozní model. To znamená, že vlastníci (města a obce) si založí svoji akciovou společnost a ponechají infrastrukturu, zatímco provozní společnost zajišťuje veškerý provoz této infrastruktury. Jejich hlavním argumentem je, že nadnárodní společnost má lepší „know-how“ a výhodnější vyjednávací pozici s dodavateli.

Aktuální situace

V současnosti je hodnota infrastrukturního vodohospodářského majetku v ČR odhadována na jeden bilion korun. Asi 85% tohoto majetku je ve vlastnictví obcí a měst (19).

V rámci přístupových jednání před vstupem do Evropské unie se ministr životního prostředí zavázal, že Česká republika do konce roku 2010 zabezpečí čištění odpadních vod aglomerací nad 2000 ekvivalentních obyvatel tak, aby byly dodrženy limity dané směrnicí rady č. 91/271/EHS, o čištění městských odpadních vod. Díky tomu se vybuďovala a stále buduje infrastruktura, bude muset být v budoucnu obnovena. Od roku 2009 mají vlastníci povinnost realizovat plán obnovy. V nejhorším stavu je majetek malých vlastníků, kde je zpravidla cena vodného a stočného velmi nízká.

Majetek může být obnovován buďto z dalších dotací, z úvěru, odpisů nebo vstupem investora. Tato majetková otázka je v poslední době v souvislosti s uváděním velkých projektů do provozu široce diskutovaná. Vystává otázka, kde a jak budou získávány zdroje na reprodukci majetku.

Některé města a obce se začínají dožadovat nájemného za provozovaný majetek, přičemž zástupci obcí mají o ceně vodného a stočného a zisku společnosti často zkreslenou představu. Při nájmu infrastruktury placenému obci je zpravidla stanovena individuální cena pro tuto obec a v této ceně se nájemné rozpustí. Další možností je rozpustit toto nájemné do regionální ceny platné pro všechny spotřebitele v daném regionu. Toto se projeví v ceně i pro zákazníky, kteří jsou zásobováni v rámci jiných spotřebišť. Regionální cena je totiž postavena na principu solidarity. Náklady na distribuci pitné vody a čištění vody odpadní jsou zejména kvůli přírodním a stavebně technickým vlivům v jednotlivých obcích rozdílné, přesto je však cena pro všechny koncové zákazníky stejná.

Tuto práci proto nelze pojmout pouze z pohledu ekonomického, ale také sociálního a politického. Jakékoliv zvýšení ceny vodného a stočného musí být obhajitelné před akcionáři společnosti, kterými jsou obce v zastoupení svých statutárních orgánů. Tito dbají nejen na ekonomické výsledky společnosti, ale také na míru výdajů za vodné a stočné přijatelnou pro obyvatele svých obcí. Proto je pro ně výrazné zvýšení vodného a stočného nežádoucí. Občané jsou na růst výdajů velmi citliví, což by se mohlo projevit například také na volebním výsledku. Je tedy nutné zvolit variantu, která nejenže poskytne společnosti dostatek peněžních prostředků pro budoucí obnovu infrastrukturního majetku, ale zároveň bude schůdná a také politicky obhajitelná pro akcionáře společnosti.

3.2 Analýza vývoje základního kapitálu společnosti

Zvyšování základního kapitálu společnosti je jednou z možností pro tvorbu dostatečných prostředků k obnově a rekonstrukci majetku pomocí odpisů. Podnik provozuje nejen majetek vlastní, ale také majetek patřící obcím a městům. Pro obce toto vlastnictví znamená náklady jak na údržbu těchto zařízení, tak na personální zajištění

údržby. Proto v současné době dochází u množství vodohospodářských společností k navyšování základního kapitálu vkladem tohoto majetku do majetku společnosti výměnou za akcie. U podniku Vodovody a kanalizace Hodonín, a.s. k takovému masivnímu vkladu zatím nedošlo. Od roku 2003 ke zvýšení základního kapitálu došlo pouze jednou, a to v roce 2006.

Tabulka 2: Vývoj základního a vlastního kapitálu společnosti (Zdroj: Vlastní zpracování)

VaK Hodonín					
	2003	2004	2005	2006	2007
Vlastní kapitál	1 035 426	1 044 791	1 055 326	1 078 737	1 085 290
Základní kapitál	790 692	790 692	790 692	797 076	797 076
Emisní ážio				2 136	2 136
Poměr VK/ZK	76,36%	75,68%	74,92%	73,89%	73,44%
Růst VK v %	-	0,90%	1,01%	2,22%	0,61%
Růst ZK v %	-	0,00%	0,00%	0,81%	0,00%
	2008	2009	2010	2011	2012
Vlastní kapitál	1 099 533	1 468 545	1 581 744	1 118 025	1 127 892
Základní kapitál	797 076	797 076	797 076	797 076	797 076
Emisní ážio	2 136	2 136	2 136	2 136	2 136
Poměr VK/ZK	72,49%	54,28%	50,39%	71,29%	70,67%
Růst VK v %	1,31%	33,56%	7,71%	-29,32%	0,88%
Růst ZK v %	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Společnost v tomto roce zařadila do majetku ČOV Ratiškovice. Tím došlo k nárůstu základního kapitálu o 6 384 000 Kč, což znamenalo nárůst o 0,81%. Tento vklad byl oceněn posudkem na částku 8 520 000 Kč a bylo zaúčtováno emisní ážio 2 136 000 Kč.

Tabulka 3: Statistika růstu základního a vlastního kapitálu (Zdroj: Vlastní zpracování)

VaK Hodonín				
	Průměrný roční růst	Střední hodnota růstu	Směrodatná odchylka růstu	Růst za období celkem
Vlastní kapitál	2,10%	1,01%	14,96%	92 466
Základní kapitál	0,09%	0,00%	0,24%	6 384

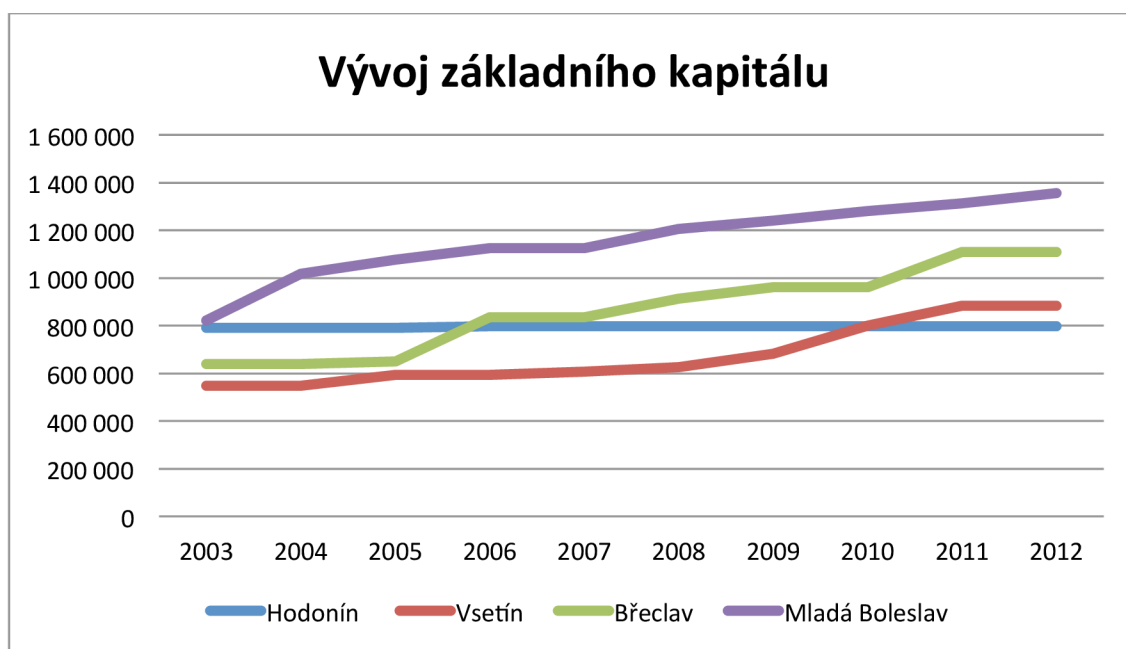
Tento nárůst základního kapitálu byl za celé zkoumané období (2003-2012) jediný. Celkový nárůst za období proto činí pouhých 0,81%. Důvodem tak malého nárůstu byla zejména obava akcionářů o rozmělnění stávající akcionářské struktury a oslabení jejich pozice.

3.2.1 Mezipodnikové srovnání vývoje základního kapitálu

Pro srovnání se zkoumanou společností byly vybrány vodohospodářské společnosti podle následujícího klíče:

- jedná se o vodohospodářské společnosti smíšeného typu
- jedná se o obdobně velké společnosti (výše základního kapitálu je v prvním roce měření v rozmezí $\pm 30\%$)

Jedná se tedy o podniky velmi podobně velké a s velmi podobnou vlastnickou strukturou, které se zabývají stejnou činností jako Vodovody a kanalizace Hodonín, a.s. Na grafu je zřejmé, jakým způsobem se vyvíjel základní kapitál ostatních zkoumaných společností oproti základnímu kapitálu hodonínského podniku.

Graf 1: Vývoj základního kapitálu zkoumaných společností (Zdroj: Vlastní zpracování)

Zatímco u hodonínské společnosti došlo k nárůstu pouze v jednom roce, ostatní společnosti navyšovaly základní kapitál daleko více. Podívejme se na jednotlivé podniky detailněji.

Vodovody a kanalizace Vsetín, a.s.

Vývoj výše základního kapitálu u společnosti VaK Vsetín je dynamičtější, než je tomu u hodonínské společnosti. U tohoto podniku docházelo k navýšení základního kapitálu ve zkoumaném období zejména z těchto důvodů:

- 1) vklad infrastrukturního majetku obcí
- 2) zařazení majetku vybudovaného v rámci projektu Čistá Bečva

Tabulka 4: Vývoj základního a vlastního kapitálu společnosti VaK Vsetín (Zdroj: vlastní zpracování)

VaK Vsetín					
	2003	2004	2005	2006	2007
Vlastní kapitál	684 549	686 816	745 073	748 065	762 996
Základní kapitál	547 884	547 884	592 530	592 530	607 152
Emisní ážio	44 036	44 036	55 341	55 341	55 341
Poměr VK/ZK	80,04%	79,77%	79,53%	79,21%	79,57%
Růst VK	-	0,33%	8,48%	0,40%	2,00%
Růst ZK	-	0,00%	8,15%	0,00%	2,47%
	2008	2009	2010	2011	2012
Vlastní kapitál	784 952	849 446	974 329	1 063 995	1 080 340
Základní kapitál	625 050	683 101	800 498	884 054	884 054
Emisní ážio	55 341	55 341	55 341	55 341	55 341
Poměr VK/ZK	79,63%	80,42%	82,16%	83,09%	81,83%
Růst VK	2,88%	8,22%	14,70%	9,20%	1,54%
Růst ZK	2,95%	9,29%	17,19%	10,44%	0,00%

Za zkoumané období vzrostl základní kapitál o 61,36% s průměrným ročním přírůstkem ve výši 5,61%. Celkově tak vzrostl základní kapitál o částku 336 170 000 Kč.

Kontinuální růst v období mezi roky 2007 až 2011 byl způsoben zejména zařazováním nově vybudovaného a rekonstruovaného majetku v rámci projektu Čistá Bečva. Současně v roce 2009 proběhl nejvýraznější nárůst vkladem majetku měst Kelč, Rožnov pod Radhoštěm, Vsetín a Hovězí do majetku společnosti v celkové výši 58 051 000 Kč.

V roce 2010 byl nárůst ještě větší, když vložily vodohospodářskou infrastrukturu do podniku město Valašské Meziříčí (vodovody, ČOV a kanalizace) a obce Branky a Jarcová.

Tabulka 5: Statistika růstu základního a vlastního kapitálu VaK Vsetín (Zdroj: Vlastní zpracování)

VaK Vsetín				
	Průměrný roční růst	Střední hodnota růstu	Směrodatná odchylka růstu	Růst za období celkem
Vlastní kapitál	5,31%	2,88%	4,74%	395 791
Základní kapitál	5,61%	2,95%	5,66%	336 170

Došlo tak k meziročnímu nárůstu výše základního kapitálu o 30,25%. To se částečně projevilo na zvýšení výše odpisů v tomto roce o 3 820 000 Kč na celkové roční odpisy ve výši 68 703 000 Kč.

Vodovody a kanalizace Břeclav, a.s.

VaK Břeclav, a.s. je společnost územně sousedící s hodonínskou společností a má také podobnou velikost. V případě Vodovodů a kanalizací Břeclav došlo poměrově ještě k většímu nárůstu, než tomu bylo u VaK Vsetín. Největší nárůst nastal v roce 2005. Byl způsoben jak úpisem akcií v hodnotě 11 629 000 Kč, tak především úpisem akcií splacených nepeněžitými vklady v hodnotě 181 591 Kč na začátku roku 2006.

Tabulka 6: Růst základního a vlastního kapitálu VaK Břeclav (Zdroj: Vlastní zpracování)

VaK Břeclav					
	2003	2004	2005	2006	2007
Vlastní kapitál	777 361	779 307	977 459	1 090 825	1 106 448
Základní kapitál	638 690	638 690	650 319	834 319	834 318
Emisní ážio	36 922	36 922	39 335	81 241	81 241
Poměr VK/ZK	0,82	81,96%	66,53%	76,49%	75,41%
Růst VK	-	0,25%	25,43%	11,60%	1,43%
Růst ZK	-	0,00%	1,82%	28,29%	0,00%

	2008	2009	2010	2011	2012
Vlastní kapitál	1 305 471	1 345 509	1 349 338	1 352 528	1 354 459
Základní kapitál	912 645	960 530	960 530	1 108 956	1 108 956
Emisní ážio	106 776	118 127	118 127	118 127	118 127
Poměr VK/ZK	69,91%	71,39%	71,19%	81,99%	81,87%
Růst VK	17,99%	3,07%	0,28%	0,24%	0,14%
Růst ZK	9,39%	5,25%	0,00%	15,45%	0,00%

Podobně jako u vsetínské společnosti, došlo ve VaK Břeclav v letech 2008 a 2009 k zařazení majetku vybudovaného v rámci Projektu Čistá Dyje.

Základní kapitál se za zkoumané období zvýšil do roku 2012 o 321 840 000 Kč, což činí nárůst oproti roku 2012 o 73,63%. Ročně se tak základní kapitál zvýšil v průměru o 6,76%.

Tabulka 7: Statistika růstu základního a vlastního kapitálu VaK Břeclav (Zdroj: Vlastní zpracování)

VaK Břeclav				
	Průměrný roční růst	Střední hodnota růstu	Směrodatná odchylka růstu	Růst za období celkem
Vlastní kapitál	6,71%	1,43%	8,89%	571 977
Základní kapitál	6,69%	1,82%	9,16%	321 840

Vodovody a kanalizace Mladá Boleslav, a.s.

Nárůst základního kapitálu u společnosti Vodovody a kanalizace Mladá Boleslav je daleko vyrovnanější a stabilnější než u ostatních společností. Je to způsobeno zejména tím, že vedení společnosti se podařilo uzavřít smlouvu se všemi obcemi, do kterých dodává pitnou vodu, a odvádí vodu odpadní. V této smlouvě se obce zavazují, že po vybudování nebo rekonstrukci majetku vloží tento majetek neprodleně do majetku společnosti výměnou za podíl ve společnosti. Tím je zajištěna tvorba zdrojů na obnovu majetku neprodleně po jeho vybudování a společnost může růst základního kapitálu v budoucnu daleko přesněji odhadovat.

Tabulka 8: Vývoj základního a vlastního kapitálu VaK Mladá Boleslav (Zdroj: vlastní zpracování)

VaK Mladá Boleslav					
	2003	2004	2005	2006	2007
Vlastní kapitál	1 077 706	1 333 467	1 428 304	1 504 096	1 529 987
Základní kapitál	821 049	1 018 850	1 077 765	1 124 418	1 124 768
Emisní ážio	12 920	72 011	90 213	105 398	105 513
Poměr VK/ZK	76,18%	76,41%	75,46%	74,76%	73,51%
Růst VK		23,73%	7,11%	5,31%	1,72%
Růst ZK		24,09%	5,78%	4,33%	0,03%
	2008	2009	2010	2011	2012
Vlastní kapitál	1 658 956	1 731 320	1 815 515	1 885 254	1 970 969
Základní kapitál	1 206 139	1 240 300	1 280 339	1 313 084	1 356 360
Emisní ážio	134 844	147 668	163 529	172 222	196 088
Poměr VK/ZK	72,70%	71,64%	70,52%	69,65%	68,82%
Růst VK	8,43%	4,36%	4,86%	3,84%	4,55%
Růst ZK	7,23%	2,83%	3,23%	2,56%	3,30%

Průměrný meziroční růst dosahuje základního hodnoty 5,93% se směrodatnou odchylkou 6,7%. Tyto hodnoty jsou ale zkreslené velkým nárůstem o 24,09% v roce 2003. Bez tohoto extrému v prvním zkoumaném meziročním nárůstu je samozřejmě průměrný růst nižší a dosahuje hodnoty pouze 3,66%, je ale daleko vyrovnanější, o čemž vypovídá směrodatná odchylka 2,03%. V absolutním vyjádření došlo za zkoumané období k nárůstu o 535 311 000 Kč, což je nejvíce ze všech zkoumaných společností.

Tabulka 9: Statistika růstu základního a vlastního kapitálu (Zdroj: vlastní zpracování)

VaK Mladá Boleslav				
	Průměrný roční růst	Střední hodnota růstu	Směrodatná odchylka růstu	Růst za období celkem
Vlastní kapitál	7,10%	4,86%	6,15%	893 263
Základní kapitál	5,93%	3,30%	6,70%	535 311

3.3 Vyhodnocení odpisů společnosti v časové řadě

Společnost za zkoumané období navýšila své odpisy pouze o 22,87%. Nárůst byl navíc velmi nepravidelný, v letech 2005, 2009 a 2010 došlo dokonce k meziročnímu poklesu celkové výše tvorby odpisů. Důvodem bylo zejména odepsání majetku, který je nadále využíván. Nárůst o 8,57% v roce 2006 byl způsoben zejména navýšením základního kapitálu o 6 3840 000 Kč v tomto roce, které bylo způsobeno zařazením ČOV Ratiškovice do majetku společnosti.

Tabulka 10: Vývoj výše odpisů společnosti VaK Hodonín (Zdroj: Vlastní zpracování)

VaK Hodonín					
	2003	2004	2005	2006	2007
Odpisy	72 409	78 882	76 029	82 544	82 825
Roční růst odpisů		8,94%	-3,62%	8,57%	0,34%
	2008	2009	2010	2011	2012
Odpisy	83 168	80 324	78 419	79 198	88 971
Roční růst odpisů	0,41%	-3,42%	-2,37%	0,99%	12,34%

O nepravidelnosti růstu svědčí jeho střední hodnota. Zatímco aritmetický průměr ročního růstu činí 2,54%, střední hodnota dosahuje pouze 0,54% se směrodatnou odchylkou 5,6%.

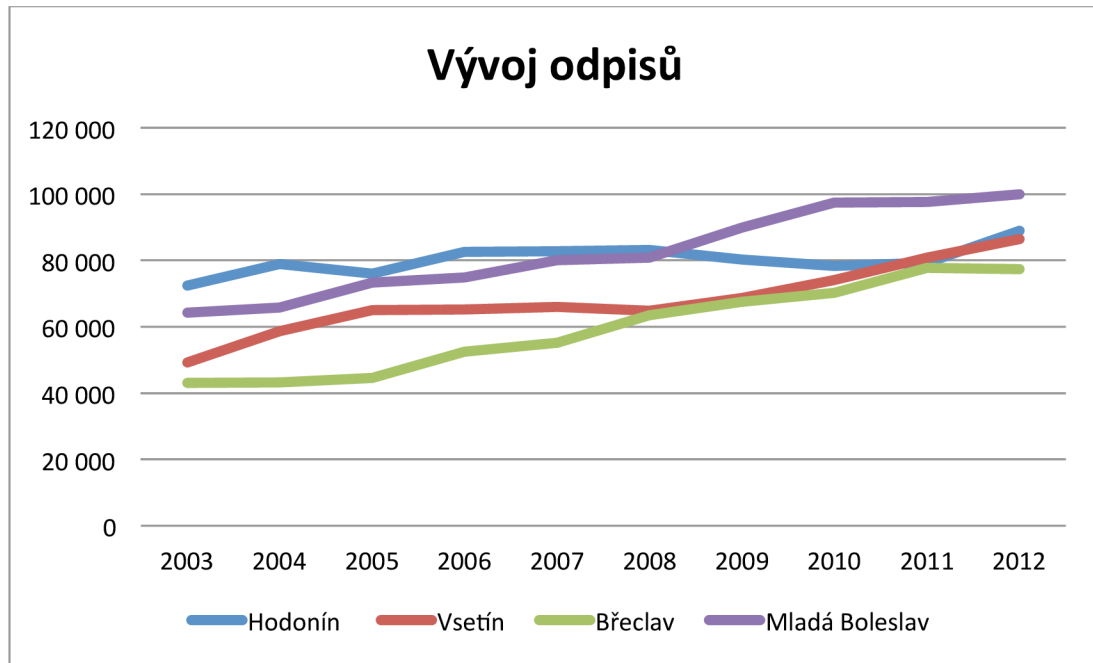
Tabulka 11: Ukazatele vývoje výše odpisů společnosti VaK Hodonín (Zdroj: Vlastní zpracování)

VaK Hodonín	
celkový růst	22,87%
průměrný roční růst	2,54%
střední hodnota	0,41%
směrodatná odchylka	5,60%

3.3.1 Srovnání s ostatními společnostmi

Již podle grafu je jasné, že vývoj ročních odpisů prakticky kopíruje vývoj základního kapitálu. Kromě základního kapitálu ale ovlivňuje výši odpisů také odepsání majetku,

který je ale ještě používán. Jedná se většinou o složité technologie v pořizovací hodnotě desítek milionů korun, které jsou již zcela odepsány, ale společnost je ještě dále využívá. Pokud tyto technologie nadále plní svůj účel, nemá firma žádný důvod je po odepsání vyřadit.

Graf 2: Vývoj výše odpisů sledovaných společností (Zdroj: Vlastní zpracování)

Hodonínský podnik své odpisy navýšil ze všech společností nejméně, a to zejména z důvodu, že svůj základní kapitál navyšoval pouze minimálně. Podívejme se teď detailněji na vývoj odpisů u ostatních společností.

Vodovody a kanalizace Vsetín, a.s.

Vývoj odpisů prakticky kopíruje navyšování základního kapitálu společnosti. Na první pohled je jasné, že výše odpisů VaK Vsetín roste daleko dynamičtěji než u hodonínské společnosti. Po velkém meziročním růstu v letech 2004 a 2005 následuje několik let stagnace vyvrcholené poklesem o 1,7% v roce 2008, který byl způsoben pravděpodobně odepsáním majetku, který byl ale nadále využíván.

Tabulka 12: Vývoj výše odpisů společnosti VaK Vsetín (Zdroj: Vlastní zpracování)

VaK Vsetín					
	2003	2004	2005	2006	2007
Odpisy	49 229	58 570	64 942	65 254	66 005
Roční růst odpisů		18,97%	10,88%	0,48%	1,15%
	2008	2009	2010	2011	2012
Odpisy	64 883	68 703	74 136	80 797	86 421
Roční růst odpisů	-1,70%	5,89%	7,91%	8,98%	6,96%

Nejvyšší kontinuální nárůst probíhal v letech 2009-2011, kdy došlo k navýšení základního kapitálu vkladem několika obcí. Růst odpisů tak ukazuje, jak se tvoří prostředky na budoucí obnovu tohoto majetku, který dříve vlastnily obce, které neměly povinnost tyto zdroje tvořit.

Tabulka 13: Ukazatele vývoje výše odpisů společnosti VaK Vsetín (Zdroj: Vlastní zpracování)

VaK Vsetín	
Celkový růst	75,55%
Průměrný roční růst	8,39%
Střední hodnota	6,96%
Směrodatná odchylka	5,92%

Celkový nárůst odpisů za zkoumané období dosáhl 75,55% oproti výši odpisů v prvním roce sledování. Průměrně vzrostly odpisy ročně o 8,39% se střední hodnotou ročního růstu 6,96%.

Vodovody a kanalizace Břeclav, a.s.

Nejvyšší meziroční nárůst výše odpisů proběhl v roce 2006 jako reakce na navýšení základního kapitálu společnosti na konci roku 2005. Nárůst výše odpisů o 17,76% se tak projevil až v dalším roce po navýšení.

Tabulka 14: Vývoj výše odpisů společnosti VaK Břeclav (Zdroj: Vlastní zpracování)

VaK Břeclav					
	2003	2004	2005	2006	2007
Odpisy	43 068	43 191	44 597	52 517	55 260
Roční růst odpisů		0,29%	3,26%	17,76%	5,22%
	2008	2009	2010	2011	2012
Odpisy	63 453	67 447	70 214	77 743	77 363
Roční růst odpisů	14,83%	6,29%	4,10%	10,72%	-0,49%

Další významný meziroční nárůst nastal v roce 2008, kdy došlo k úpisu akcií nepeněžitými vklady. Zahnutí infrastrukturního majetku do kapitálu společnosti tak umožnilo zvýšit sumu odpisů o 14,83%. Tímto krokem je zajištěno budoucí financování rekonstrukce těchto objektů.

Tabulka 15: Ukazatele vývoje výše odpisů společnosti VaK Břeclav (Zdroj: Vlastní zpracování)

VaK Břeclav	
Celkový růst	79,63%
Průměrný roční růst	8,85%
Střední hodnota	5,22%
Směrodatná odchylka	5,94%

Celkový růst výše odpisů za zkoumané období dosáhl téměř 80%, což je u všech zkoumaných společností nejvíce, stejně jako průměrný roční růst 8,85%. Směrodatná odchylka ročního růstu má hodnotu 5,94% a je na stejné úrovni jako u všech ostatních společností. Jediný pokles nastala v roce 2012, a jelikož společnost v tomto roce nenavyšovala základní kapitál, je zřejmě způsoben odepsáním určitého majetku.

Vodovody a kanalizace Mladá Boleslav, a.s.

Mladá Boleslav vyniká mezi ostatními srovnávanými společnostmi především relativně stabilním a každoročním růstem výše odpisů. V žádném roce nedošlo k poklesu výše

odpisů a průměrný roční nárůst činil 6,19% se střední hodnotou růstu 2,62% a směrodatnou odchylkou 4,15% který je nejnižší u všech zkoumaných společností.

Tabulka 16: Vývoj výše odpisů společnosti VaK Mladá Boleslav (Zdroj: Vlastní zpracování)

VaK Mladá Boleslav					
	2003	2004	2005	2006	2007
Odpisy	64 160	65 843	73 260	74 903	80 062
Roční růst odpisů		2,62%	11,26%	2,24%	6,89%
	2008	2009	2010	2011	2012
Odpisy	80 806	89 927	97 498	97 573	99 897
Roční růst odpisů	0,93%	11,29%	8,42%	0,08%	2,38%

Celkový nárůst za sledované období činí 55,7%, což je méně než u vsetínské a břeclovské společnosti, zato je ale růst daleko pravidelnější, o čemž svědčí směrodatná odchylka růstu.

Tabulka 17: Ukazatele vývoje výše odpisů společnosti VaK Břeclav (Zdroj: Vlastní zpracování)

VaK Mladá Boleslav	
Celkový růst	55,70%
Průměrný roční růst	6,19%
Střední hodnota	2,62%
Směrodatná odchylka	4,15%

3.4 Vývoj věcně usměrněné ceny společnosti

Cena vodného a stočného u společnosti Vak Hodonín je vázána s rozsáhlým Projektem Střední Pomoraví/ Hodonínsko. V roce 2005 vyhověla Evropská komise žádosti o udělení dotace z Fondu soudržnosti Evropské unie, díky bylo realizováno 10 podprojektů zaměřených zejména na řešení problematiky odvádění a čištění odpadních vod, ochrany zdrojů vody, jímání, úpravu a zásobování pitnou vodou ve vybraných městech a obcích regionu.

Kvůli tomuto projektu by neměla cena vodného a stočného výrazně přesáhnout růst o více než 3% nad inflaci. S ohledem na předvídatelnost vývoje nákladů se ale společnost

snaží udržet růst zisku na úrovni 3% bez ohledu na výši inflace. To znamená, že inflace negativně působí na míru ziskovosti. Zde je důležité podotknout fakt, že vodohospodářské společnosti smíšeného typu nejsou zaměřeny primárně na maximalizaci zisku, ale díky silné regulaci v odvětví především na vyrovnanou míru nákladů a výnosů.

Do roku 2011 byla cena vodného a stočného stanovena na základě zisku, který se určoval jako procento úplných vlastních nákladů. V roce 2011 byla tato metoda změněna cenovým věstníkem ministerstva financí, který stanovuje maximální meziroční růst zisku 5%. Toto opatření bylo namířeno především proti velkým společnostem jako je například Veolia Voda Česká republika, a.s., ONDEO Services CZ, s.r.o. nebo ENERGIE AG BOHEMIA s.r.o., neboť u těchto společností byl meziroční nárůst zisku často více než 10%. Při předpokládané inflaci v roce 2014 byla použita prognóza ČNB pro rok 2014.

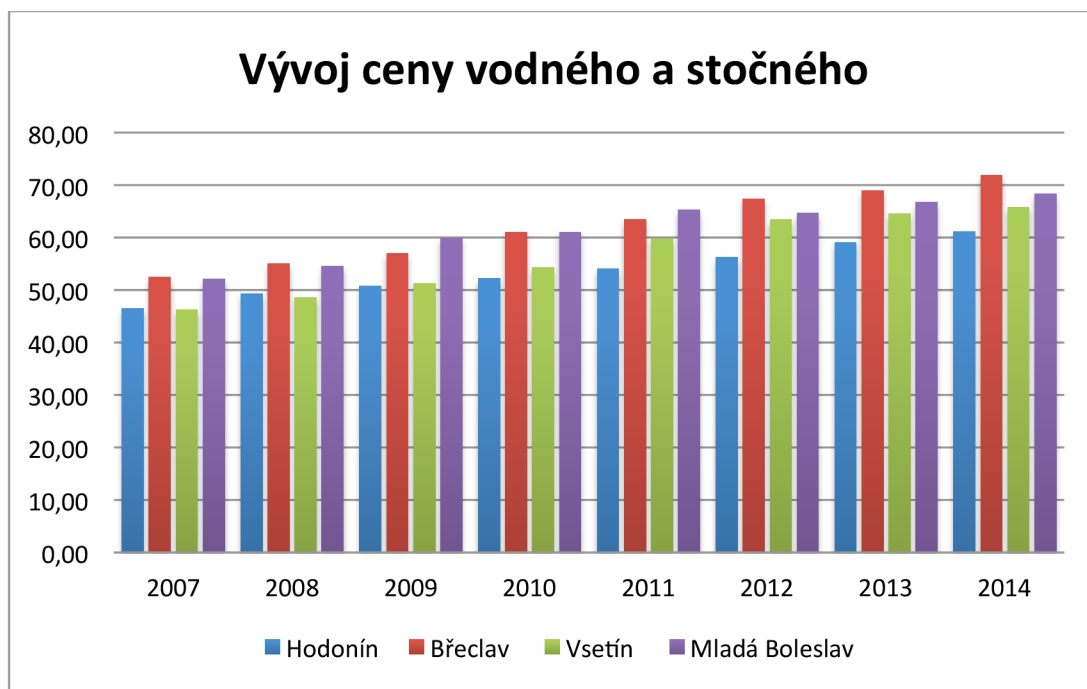
Tabulka 18: Vývoj věcně usměrněné ceny vodného a stočného VaK Hodonín (Zdroj: Vlastní zpracování)

VaK Hodonín				
Rok	2007	2008	2009	2010
Vodné	23,29 Kč	23,97 Kč	24,71 Kč	24,84 Kč
Stočné	23,16 Kč	25,28 Kč	26,05 Kč	27,43 Kč
Celkem	46,45 Kč	49,25 Kč	50,76 Kč	52,27 Kč
Inflace	2,80%	6,30%	1%	1,50%
Index	–	6,03%	3,07%	2,97%
Čistý růst	–	-0,27%	2,07%	1,47%
Rok	2011	2012	2013	2014
Vodné	25,50 Kč	25,59 Kč	27,90 Kč	28,27 Kč
Stočné	28,51 Kč	30,62 Kč	31,21 Kč	32,84 Kč
Celkem	54,01 Kč	56,21 Kč	59,11 Kč	61,11 Kč
Inflace	1,90%	3,30%	1,40%	2,00%
Index	3,33%	4,07%	5,16%	3,38%
Čistý růst	1,43%	0,77%	3,76%	1,38%

Průměrný čistý růst nad inflaci u hodonínské společnosti činí 1,52% ročně, zatímco střední hodnota ročního čistého růstu má hodnotu pouhých 1,43%.

3.4.1 Mezipodnikové srovnání vývoje věcně usměrněné ceny

U ostatních zkoumaných společností není růst ceny vodného a stočného vázán projektem tak jako u hodonínské společnosti, ale je určen na základě rozhodnutí představenstva. Každá společnost je ale povinna stanovit takovou cenu, která je sociálně únosná pro obyvatelstvo. Výše této ceny je stanovena pro každý okres samostatně.

Graf 3: Vývoj ceny vodného a stočného u sledovaných společností (Zdroj: Vlastní zpracování)

Vodovody a kanalizace Vsetín, a.s.

Vsetínská společnost má ve zkoumaném období čistý nárůst ceny vodného a stočného poměrně nevyrovnaný. V roce 2008 bylo zvýšení ceny nižší než nárůst inflace, naopak v roce 2011 se cena vodného a stočného zvýšila o 8,23% nad inflaci. Průměrný roční čistý růst činí 2,73% s téměř totožnou střední hodnotou růstu. Nevyrovnaný nárůst se ale projevil velkou směrodatnou odchylkou s velikostí 3,03%.

Tabulka 19: Vývoj věcně usměrněné ceny vodného a stočného VaK Vsetín (Zdroj: Vlastní zpracování)

VaK Vsetín				
Rok	2007	2008	2009	2010
Vodné	27,30 Kč	28,60 Kč	29,80 Kč	31,80 Kč
Stočné	18,90 Kč	20,00 Kč	21,50 Kč	22,50 Kč
Celkem	46,20 Kč	48,60 Kč	51,30 Kč	54,30 Kč
Inflace	2,80%	6,30%	1%	1,50%
Index		5,19%	5,56%	5,85%
Čistý růst		-1,11%	4,56%	4,35%
VaK Břeclav				
Rok	2011	2012	2013	2014
Vodné	34,70 Kč	36,80 Kč	37,90 Kč	38,60 Kč
Stočné	25,10 Kč	26,60 Kč	26,70 Kč	27,20 Kč
Celkem	59,80 Kč	63,40 Kč	64,60 Kč	65,80 Kč
Inflace	1,90%	3,30%	1,40%	2,00%
Index	10,13%	6,02%	1,89%	1,86%
Čistý růst	8,23%	2,72%	0,49%	-0,14%

Vodovody a kanalizace Břeclav, a.s.

Společnost Vodovody a kanalizace Břeclav, a.s. se při zvyšování ceny vodného a stočného řídí interní směrnicí. Průměrný čistý růst za zkoumané období činí 2,12% a střední hodnota dokonce 2,22% se směrodatnou odchylkou 1,95%. Tato míra ročního nárůstu je vyšší než u hodonínské společnosti. Hlavním důvodem je fakt, že břeclavská společnost daleko více navyšovala základní kapitál společnosti, což se projevilo nárůstem výše odpisů, který se nutně musel projevit i v ceně vodného a stočného.

Tabulka 20: Vývoj věcně usměrněné ceny vodného a stočného VaK Břeclav (Zdroj: Vlastní zpracování)

VaK Břeclav				
Rok	2007	2008	2009	2010
Vodné	26,00 Kč	27,00 Kč	28,00 Kč	29,00 Kč
Stočné	26,50 Kč	28,00 Kč	29,00 Kč	32,00 Kč
Celkem	52,50 Kč	55,00 Kč	57,00 Kč	61,00 Kč
Inflace	2,80%	6,30%	1%	1,50%
Index		4,76%	3,64%	7,02%
Čistý růst		-1,54%	2,64%	5,52%

Rok	2011	2012	2013	2014
Vodné	31,50 Kč	31,50 Kč	31,75 Kč	34,20 Kč
Stočné	32,00 Kč	35,80 Kč	37,23 Kč	37,69 Kč
Celkem	63,50 Kč	67,30 Kč	68,97 Kč	71,89 Kč
Inflace	1,90%	3,30%	1,40%	2,00%
Index	4,10%	5,98%	2,49%	4,22%
Čistý růst	2,20%	2,68%	1,09%	2,22%

Vodovody a kanalizace Mladá Boleslav, a.s.

Vývoj ceny vodného a stočného u mladoboleslavské společnosti kopíruje vývoj odpisů za dané období. Čistý nárůst je velmi nevyrovnaný, čemuž odpovídá směrodatná odchylka 4,01%. V roce 2012 došlo dokonce ke snížení ceny o 0,97%, což při inflaci znamená čistý pokles o 4,27%. Průměrný růst má tak hodnotu pouze 1,50% a jeho střední hodnota je 0,41%.

Tabulka 21: Vývoj věcně usměrněné ceny vodného a stočného VaK Mladá Boleslav (Zdroj: Vlastní zpracování)

Mladá Boleslav				
Rok	2007	2008	2009	2010
Vodné	27,74 Kč	29,12 Kč	31,16 Kč	31,72 Kč
Stočné	24,42 Kč	25,43 Kč	28,76 Kč	29,34 Kč
Celkem	52,16 Kč	54,55 Kč	59,91 Kč	61,06 Kč
Inflace	2,80%	6,30%	1%	1,50%
Index		4,60%	9,82%	1,91%
Čistý růst		-1,70%	8,82%	0,41%
Rok	2011	2012	2013	2014
Vodné	33,84 Kč	33,51 Kč	35,29 Kč	35,62 Kč
Stočné	31,46 Kč	31,15 Kč	31,48 Kč	32,73 Kč
Celkem	65,30 Kč	64,66 Kč	66,78 Kč	68,35 Kč
Inflace	1,90%	3,30%	1,40%	2,00%
Index	6,94%	-0,97%	3,27%	2,35%
Čistý růst	5,04%	-4,27%	1,87%	0,35%

4 Vlastní návrhy řešení

V této kapitole se bakalářská práce zaměřuje na návrhy možného řešení dané problematiky pro společnost Vodovody a kanalizace Hodonín, a.s.

4.1 Simulace kalkulovaných položek ceny vodného a stočného

V této části bakalářská práce jsou simulovány tři varianty financování obnovy infrastrukturního majetku provozovaného společností. Nejprve ve variantě nájemného, poté ve variantě zvyšování základního kapitálu. Varianta zvyšování základního kapitálu je rozdělena na dva způsoby. Nejprve simuluje skokové navýšení základního kapitálu a druhý způsob simuluje postupné navyšování základního kapitálu v několika letech. V současnosti je cena vodného 29,17 Kč a stočného 34,91 Kč. Celková cena vodného a stočného tedy vychází na 64,07 Kč. Společnost v současnosti neplatí žádné obci ani městu nájemné za provozovaný majetek. Ročně tvoří odpisy majetku vztahující se k výrobě a distribuci pitné vody (vodné) ve výši 28 901 000 Kč. Roční dopisy infrastrukturního majetku souvisejícího s odvodem a likvidací odpadních vod mají výši 45 461 000 Kč. Dohromady mají tedy roční odpisy odpisovaného majetku hodnotu 74 362 000 Kč. Do kalkulace ceny vodného a stočného lze podle zákona zahrnout pouze odpisy přímo související s výrobou a distribucí pitné vody, respektive odváděním a čištěním odpadních vod. Odpisy ostatního majetku se projeví v kalkulaci ceny vodného a stočného částečně v položce výrobní, správní a zásobovací režie.

Tabulka 22: Kalkulace ceny vodného a stočného (Zdroj: Vlastní zpracování)

	Vodné	Stočné	Celkem
	2012	2012	
1. Materiál	32 030	15 193	47 223
2. Přímé mzdy	17 937	20 560	38 497
3. Ostatní přímé náklady	72 630	109 939	182 569
3.1. Odpisy	28 901	45 461	74 362
3.6.1. nájemné	0	0	0
Mezisoučet	122 597	145 692	268 289
4. Výrobní režie	7 175	6 908	14 083
5. Správní režie	20 787	25 347	46 134
Náklady celkem	150 559	177 947	328 506
Zisk	6 022	10 677	16 699

Výkony celkem	156 581	188 624	345 205
Výroba v tis. m ³ - obyvatelstvo	4 090	3 500	7 590
ostatní	2 030	2 660	4 690
Výroba celkem	6 120	6 160	12 280
Náklady na 1 m ³	24,60	28,89	53,49
Zisk na 1 m ³	0,98	1,73	2,72
Náklady + zisk na 1 m ³	25,59	30,62	56,21
DPH	3,58	4,29	7,87
Cena s DPH	29,17	34,91	64,07

4.1.1 Varianta nájemného

Pokud se podnik rozhodne pro variantu placení nájemného za využívání infrastrukturního majetku, dojde ke skokovému nárůstu ceny v celém regionu. Podnik totiž nemůže zvýšit cenu vodného a stočného pouze v obcích a městech, ve kterých se na tom s jejich statutárními orgány dohodne. Jednalo by se o diskriminaci dalších akcionářů, kterými jsou ostatní města a obce. Nájemné by tak v kalkulaci ceny z nuly vzrostlo na vodném o 31 022 000 Kč a stočném 73 766 000 Kč. Dohromady by roční nájemné infrastrukturního majetku tedy činilo 104 788 000 Kč.

Kalkulovaná cena vodného a stočného by prudce vzrostla, a to o 33,12%. V absolutním peněžním vyjádření by tak v případě skokového zahrnutí nájmu vzrostla cena vodného o 6 korun a 32 haléřů a stočného dokonce o 14 korun 90 haléřů. Celkově se tedy jedná o nárůst ceny vodného a stočného o 21 korun a 22 haléřů.

Tabulka 23: Kalkulace ceny vodného a stočného při zavedení nájemného (Zdroj: Vlastní zpracování)

	Nájemné		
	vodné	stočné	celkem
1. Materiál	32 030	15 193	47 223
2. Přímé mzdy	17 937	20 560	38 497
3. Ostatní přímé náklady	103 652	183 705	287 357
3.1. Odpisy	28 901	45 461	74 362
3.6.1. nájemné	31 022	73 766	104 788
Mezisoučet	153 619	219 458	373 077

4. Výrobní režie	7 175	6 908	14 083
5. Správní režie	20 787	25 347	46 134
Náklady celkem	181 581	251 713	433 294
Zisk	7 263	15 103	22 366
Výkony celkem	188 844	266 816	455 660
Výroba v tis. m ³ - obyvatelstvo	4090	3 500	7 590
ostatní	2030	2 660	4 690
Výroba celkem	6120	6 160	12 280
Náklady na 1 m ³	29,67	40,86	70,53
Zisk na 1 m ³	1,19	2,45	3,64
Náklady + zisk na 1 m ³	30,86	43,314	74,171
DPH	4,63	6,50	11,13
Cena s DPH	35,49	49,81	85,30

Výhodou této varianty je zejména relativní jednoduchost a nižší administrativní náročnost než v případě zvyšování základního kapitálu. Společnost by infrastrukturní majetek nadále využívala pro svou činnost, nemusela by se ale starat o jeho obnovu. Tento model má ale také několik zásadních problémů:

- 1) Zákazníci by na takto prudké zvýšení ceny reagovali snížením odběru vody a začali by přecházet k alternativním zdrojům (zejména vlastní studny, za které by neplatili vodné, ale pouze stočné). Tato skutečnost však bude mít jen omezený efekt.
- 2) Hodonínský okres se dlouhodobě potýká s vysokou nezaměstnaností. Důvodem současného stavu je zejména uzavření nebo přesunutí velkých průmyslových závodů z regionu. Kupní síla obyvatel je proto omezena. Akcionáři, kteří jsou zastoupeni starosty obcí a měst, proto musí brát ohled na sociální únosnost domácností. Skokové zvýšení ceny je tak paradoxně v jejich zájmu z pohledu akcionáře, který dbá na co nejlepší ekonomickou situaci podniku, zároveň je však toto zvýšení vnímáno negativně z pohledu statutárního orgánu obce. Proto bude vedení společnosti akcionáře pro tuto jen variantu velmi těžce přesvědčovat.

- 3) Nájemné placené obcím by mělo být kumulováno na budoucí nutnou obnovu provozovaného majetku. Obce do roku 2012 neměly zákonnou povinnost tyto zdroje využít na rekonstrukci provozovaného majetku, takže se mohlo stát, že jej využijí na jiný účel. V tomto případě by nastal problém, z jakých zdrojů majetek rekonstruovat.
- 4) Od 1. 1. 2012 mají obce povinnost na samostatném účtu evidovat a uchovávat finanční zdroje na obnovu majetku. Tento fakt ale neřeší problém, jak získat prostředky na obnovu majetku vzniklého v předcházejícím období, kdy obce tuto povinnost odkládat prostředky na rekonstrukci neměly.

Kalkulace navýšení výdajů za vodné a stočné pro koncového zákazníka

Jak již bylo zmíněno výše, důležitým atributem pro výběr varianty zabezpečení budoucí rekonstrukce majetku je dopad na cenu vodného a stočného pro koncového zákazníka. Při zavedení plošného nájemného by skokové navýšení ceny vodného a stočného představovalo výraznou položku v rozpočtu domácností.

Tabulka 24: Navýšení výdajů na vodné a stočné (Zdroj: Vlastní zpracování)

Roční spotřeba na osobu (m3)	Cena vodného a stočného	Celkem	Nárůst (Kč)	Nárůst (%)
30,8	64,07 Kč	1 973,36 Kč	-	-
30,8	85,30 Kč	2 627,24 Kč	653,88 Kč	33,14%

Náklady na vodné a stočné pro jednoho člena domácnosti by se tak zvýšily o 33,14%, což činí 653,88 Kč. Taková zátěž rodinného rozpočtu je již citelná.

4.1.2 Varianta skokového zvýšení základního kapitálu

Zvyšování základního kapitálu společnosti může proběhnout více způsoby. První variantou je skokové zvýšení základního kapitálu o veškerý provozovaný majetek najednou, druhou variantou je postupné rovnoměrné zvyšování.

Při skokovém zvýšení základního kapitálu dojde k jednorázovému navýšení ceny vodného a stočného stejně, jako by tomu bylo u varianty nájemného. Nedojde ale ke zvýšení nájmu, tedy příjmu do obecního rozpočtu. Roční míra odpisů na majetku souvisejícím s výrobou a distribucí pitné vody by vzrostla o 31 022 000 Kč a odpisy na

kanalizace o 73 766 000 Kč, což by znamenalo celkové zvýšení odpisů společnosti na hodnotu 179 150 000 Kč. To představuje procentuální meziroční nárůst o 240,92%.

Tabulka 25: Kalkulace zavedení skokového navýšení základního kapitálu (Zdroj: Vlastní zpracování)

	Nájemné		
	vodné	stočné	celkem
1. Materiál	32 030	15 193	47 223
2. Přímé mzdy	17 937	20 560	38 497
3. Ostatní přímé náklady	103 652	183 705	287 357
3.1. Odpisy	59 923	119 227	179 150
3.6.1. nájemné	0	0	0
Mezisoučet	153 619	219 458	373 077
4. Výrobní režie	7 175	6 908	14 083
5. Správní režie	20 787	25 347	46 134
Náklady celkem	181 581	251 713	433 294
Zisk	7 263	15 103	22 366
Výkony celkem	188 844	266 816	455 660
Výroba v tis. m ³ - obyvatelstvo	4090	3 500	7 590
- ostatní	2030	2 660	4 690
Výroba celkem	6120	6 160	12 280
Náklady na 1 m ³	29,67	40,86	70,53
Zisk na 1 m ³	1,19	2,45	3,64
Náklady + zisk na 1 m ³	30,86	43,314	74,171
DPH	4,63	6,50	11,13
Cena s DPH	35,49	49,81	85,30

Výhodou u této varianty je ovšem to, že při zahrnutí infrastrukturního majetku do základního kapitálu může společnost vytvářet na tento majetek odpisy. Tím jsou přímo zajištěny zdroje na obnovu majetku a společnost se nemusí spoléhat na tvorbu zdrojů na obnovu obcemi.

U této varianty se ale stále potýkáme s problémem neúnosného nárůstu ceny pro koncové zákazníky ve stejné výši, jako při zavedení nájemného.

Varianta skokového navýšení základního kapitálu má v praxi také další problémy s realizací. Majetek vkládaný do základního majetku společnosti musí být oceněn znaleckým posudkem. Tvorba posudku na majetek v účetní hodnotě přesahující jednu miliardu korun časově a technicky velmi náročná.

4.1.3 Postupné zvyšování základního kapitálu společnosti

Zvyšování základního kapitálu nemusí proběhnout pouze jednorázově, ale také postupným navyšováním během několika let. Tato varianta počítá s každoročním navýšením základního kapitálu v přibližně stejné hodnotě tak, aby došlo k vyrovnanému růstu výše odpisů a tím také ceny vodného a stočného.

V simulaci je jako optimální zvolen roční nárůst základního kapitálu ve výši 200 000 000 Kč s povolenou odchylkou 20%. Prvním důvodem je fakt, že větší množství majetku je již velmi náročné v časovém úseku jednoho roku ocenit. Tato hodnota byla zvolena obdobně jako u společnosti VaK Mladá Boleslav, které navyšovaly základní kapitál zhruba v této roční hladině. Jako další, ještě důležitější atribut, byl zvolen dopad na obhájitelný růst ceny vodného a stočného.

Tabulka 26: Kalkulace postupného navyšování základního kapitálu (Zdroj: Vlastní zpracování)

Postupné zvyšování ZK						
	1. rok	2. rok	3. rok	4. rok	5. rok	6. rok
1. Materiál	47 223	47 223	47 223	47 223	47 223	47 223
2. Přímé mzdy	38 497	38 497	38 497	38 497	38 497	38 497
3. Ostatní přímé náklady	199 255	217 342	235 362	252 658	270 723	287 357
3.1. Odpisy	91 048	109 135	127 155	144 451	162 516	179 150
3.6.1. nájemné	0	0	0	0	0	0
Mezisoučet	284 975	303 062	321 082	338 378	356 443	373 077
4. Výrobní režie	14 083	14 083	14 083	14 083	14 083	14 083
5. Správní režie	46 134	46 134	46 134	46 134	46 134	46 134
Náklady celkem	345 192	363 279	381 299	398 595	416 660	433 294
Zisk	17 633	18 697	19 672	20 628	21 568	22 366
Výkony celkem	362 825	381 976	400 971	419 223	438 229	455 660
Výroba v tis. m ³ - obyvatelstvo	7 590	7 590	7 590	7 590	7 590	7 590
ostatní	4 690	4 690	4 690	4 690	4 690	4 690
Výroba celkem	12 280	12 280	12 280	12 280	12 280	12 280
Náklady na 1 m ³	56,20	59,14	62,07	64,88	67,82	70,53
Zisk na 1 m ³	2,87	3,04	3,20	3,36	3,51	3,64
Náklady + zisk/1 m ³	59,07	62,18	65,27	68,24	71,33	74,17
DPH	8,86	9,33	9,79	10,24	10,70	11,13
Cena s DPH	67,93	71,51	75,06	78,47	82,03	85,30

S rostoucím základním kapitálem přímo úměrně roste roční míra odpisů infrastrukturního majetku. Celkový nárůst činí 104 788 000 Kč, čímž se výše odpisů infrastrukturního majetku více než zdvojnásobila. Průměrný meziroční růst celkových odpisů nabývá hodnoty 17 464 626 Kč.

Tabulka 27: Navýšení výdajů na vodné a stočné (Zdroj: Vlastní zpracování)

Roční spotřeba na osobu (m ³)	Cena vodného a stočného (Kč)	Celkem za rok (Kč)	Meziroční nárůst (Kč)	Meziroční nárůst
30,8	64,07 Kč	1 973,36 Kč	-	-
30,8	67,93 Kč	2 092,26 Kč	118,90 Kč	6,03%
30,8	71,51 Kč	2 202,42 Kč	110,16 Kč	5,27%
30,8	75,06 Kč	2 311,85 Kč	109,43 Kč	4,97%
30,8	78,47 Kč	2 416,96 Kč	105,11 Kč	4,55%
30,8	82,03 Kč	2 526,52 Kč	109,56 Kč	4,53%
30,8	85,30 Kč	2 627,24 Kč	100,72 Kč	3,99%

Při zachování konstantní spotřeby vody v průběhu postupného navyšování základního kapitálu docházelo k průměrnému meziročnímu k nárůstu výdajů pro koncového spotřebitele ve výši 108,98 Kč. Oproti skokovému nárůstu o 653,88 Kč při výběrů varianty nájemné se tato varianta jeví jako daleko menší zatížení zákazníka.

4.2 Diskuze výsledků

V analytické části práce byla zhodnocena socio-ekonomická situace, ve které se společnost Vodovody a kanalizace Hodonín, a.s, jakož i vodohospodářský obor jako celek nachází. Společnost stojí před problémem, jak co nejefektivněji vytvořit dostatečné zdroje na budoucí obnovu provozovaného infrastrukturního majetku. S tímto problémem se v současnosti potýká více vodohospodářských společností a je nutné jej nějak řešit.

Při analýze základního kapitálu bylo zjištěno, že společnost za zkoumanou dobu navyšovala majetek jen minimálně. Celkově byl základní kapitál navýšen jen o 0,81%, což je daleko méně, než u ostatních zkoumaných společností. VaK Vsetín navýšil základní kapitál o 61,36%, VaK Břeclav o 73,63% a VaK Mladá Boleslav 65,2%. Navyšování navíc bylo u těchto společností daleko rovnoměrnější a než u hodonínské společnosti.

Při analýze vývoje odpisů bylo zjištěno, že u srovnávaných společností je nárůst daleko dynamičtější a výraznější, než u hodonínské společnosti. VaK Hodonín za zkoumané období zvýšily míru svých odpisů o 22,87%. Navíc tento nárůst nebyl plynulý. Hlavním důvodem bylo zařazení ČOV Ratiškovice do majetku společnosti v roce 2006. Tento fakt potvrzuje střední hodnota ročního růstu pouze 0,41%. VaK Vsetín oproti tomu za zkoumané období navýšily své odpisy o 75,55% a o poměrně rovnoměrném navyšování svědčí průměrný roční růst 8,39% a střední hodnota růstu 6,96%. Břeclavská společnost navýšila své odpisy dokonce o 79,63% s ještě větším průměrným ročním přírůstkem 8,85%. Navyšování ale nebylo tak rovnoměrné jako u VaK Vsetín, o čemž svědčí střední hodnota ročního růstu 5,22%. VaK Mladá Boleslav navýšil své odpisy o 55,7%, ale jako jediná ze zkoumaných společností dokázala udržet každoroční růst. Ten je ale poměrně nevyrovnaný, o čem svědčí průměrný roční růst 6,19% se střední hodnotou tohoto růstu 2,62%.

Toto navyšování u srovnávaných společností je způsobeno zejména zvyšováním základního kapitálu zahrnováním provozované infrastruktury do majetku společností. V tomto ohledu tedy VaK Hodonín zaostává.

Analýza vývoje ceny vodného a stočného odhalila, že společnost zdražovala oproti ostatním srovnávaným společnostem méně. Za celkové období činilo zdražení 31,56%. Jediná výjimka jsou VaK mladá Boleslav, které navyšovaly cenu o 31,05%. VaK Vsetín cenu navýšil celkově o 42,42% a VaK a VaK Břeclav o 36,93%. Důvodem pro menší navýšení u hodonínské společnosti je zejména fakt, že nedocházelo k velkému nárůstu výše odpisů, které se promítají do ceny.

4.3 Doporučení pro společnost

Varianta zavedení plošného nájemného za provozovanou infrastrukturu se jeví jako administrativně nejjednodušší řešení, které zabezpečí tvorbu dostatečných zdrojů na budoucí obnovu majetku. Společnost by v tomto případě nemusela zajišťovat znalecké posudky na veškerý majetek, jako je to v případě zvyšování základního kapitálu společnosti. Toto řešení skokově zvyšuje cenu vodného a stočného pro koncového zákazníka meziročně o 33,14%, což nevyhovuje dlouhodobým cílům podniku a je to nepřijatelné zvýšení ceny pro koncového spotřebitele. Tato varianta je nevhodná také z důvodu nejistoty, že obce nevyužijí tyto zdroje pro obnovu nesouvisejícího majetku. Proto tato varianta není nejvhodnější.

Obdobná situace nastává také v případě jednorázového vložení veškerého provozovaného infrastrukturního majetku do majetku společnosti. Opět dojde ke skokovému navýšení ceny vodného a stočného. Tato varianta je navíc také nerealizovatelná z hlediska administrativy, neboť vytvořit odborný posudek na veškerý uvažovaný majetek je v rámci jednoho roku nereálné.

Jako doporučení pro společnost je tedy vyhodnocena varianta postupného navyšování základního kapitálu během šesti let, při kterém nedojde k výraznému skokovému navýšení ceny za vodné a stočné, takže koncový spotřebitel meziročně nebude tolik zatížen zvyšováním výdajů. Průměrné navýšení výdajů na vodné a stočného během jednoho roku činí 4,89%. Domnívám se, že zvýšení výdajů koncových spotřebitelů je za těchto podmínek přijatelné a spotřebitelé nebudou tímto navýšením zásadně poznamenáni. Tato varianta je také nejvhodnější z důvodu zajištění znaleckých posudků, které již lze na takto vybraný majetek v praxi realizovat, neboť v podobné

míře navyšovaly majetek VaK Mladá Boleslav. Vedení společnosti má s touto variantou šanci uspět před akcionáři společnosti i před spotřebiteli.

Závěr

Podle stanovených cílů práce byl analyzován a porovnáván vývoj základního kapitálu společnosti, vývoj odpisů a věcně usměrňované ceny vodného a stočného. Byly vytvořeny modely pro rozhodování o efektivním hospodaření s provozovaným majetkem, které by vytvořily dostatečné množství peněžních prostředků pro jeho budoucí obnovu a z těchto modelů byla vybrána a doporučena nejvhodnější varianta.

V práci je popsána a vysvětlena aktuální situace, ve které se nachází sledovaný podnik a vodárenský obor jako celek.

Výsledkem analýzy základního kapitálu společnosti, vývoje výše odpisů a věcně usměrňované ceny vodného a stočného a srovnáním s vybranými společnostmi stejného typu a podobné velikosti bylo zjištění, že společnost oproti srovnávaným společnostem zvyšovala základní kapitál jen minimálně. S tím souvisí také menší růst výše odpisů a ceny vodného a stočného, což posloužilo jako argument pro zvýšení základního kapitálu.

Globální cíle práce byly splněny vytvořením a porovnáním tří modelů hospodaření s provozovaným majetkem. Z modelu kalkulujícího se zavedením nájemného a dvou variant modelu zvyšování základního kapitálu byla vybrána varianta postupného zvyšování základního kapitálu během šesti let, při kterém dojde k tvorbě dostatečných zdrojů na obnovu majetku a přitom nedojde ke skokovému výraznému zvýšení ceny pro koncového spotřebitele. Tento model dává vedení společnosti rámcovou představu možného řešení problému, je ale nutné jej dále rozpracovat.

Seznam použité literatury

- 1) Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník ze dne 5. listopadu 1991.
- 2) Zákon č. 90/2012 Sb., zákon o obchodních korporacích ze dne 25. ledna 2012
- 3) VODOVODY A KANALIZACE HODONÍN, A.S. Pravidla pro zvyšování základního kapitálu nepeněžitými vklady, Hodonín: Vodovody a kanalizace Hodonín, a.s, 2013
- 4) VALOUCH, Petr. *Účetní a daňové odpisy, Praha: Grada, 2006, sv. Účetnictví a daně. ISBN 978-80-247-4114-7*
- 5) Vyhláška č. 500/2002 Sb., o účetnictví ze dne 6. listopadu 2012
- 6) BERANOVÁ, Michaela. *Účetnictví: základy účetnictví. Vyd. 1. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2012, 101 s. ISBN 978-80-214-4430-0*
- 7) Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu ze dne 20. listopadu 1992
- 8) WÖHE, Günter. *Úvod do podnikového hospodářství. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: C. H. Beck, 2007, 928 s. ISBN 978-80-7179-897-2.*
- 9) HANUŠOVÁ, Helena. *Vnitropodnikové účetnictví. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2007, 120 s. ISBN 978-80-214-3373-1.*
- 10) Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník ze dne 26. února 1964
- 11) *Sovak: časopis oboru vodovodů a kanalizací. Jílové u Prahy: J. Fučíková. ISSN 1210-3039.*
- 12) Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník ze dne 3. února 2012
- 13) KOUBEK, F. *Konzultace s vedením společnosti (vlastní poznámky). Hodonín: VaK Hodonín, a.s., 8. 11. 2013*

- 14) *Vodní hospodářství: Specializovaný vědeckotechnický časopis pro projektování, realizaci a plánování ve vodním hospodářství a souvisejících oborech životního prostředí*. Praha: Vodní hospodářství. ISSN 1211-0760
- 15) Zákon č. 526/1990 Sb., zákon o cenách ze dne 27. 11. 1990
- 16) Výměr MF č. 01/2014., Cenový věstník ze dne 22. listopadu 2013
- 17) Zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích) ze dne 16. Listopadu 2001
- 18) VODOVODY A KANALIZACE HODONÍN: Základní údaje. [online]. [cit. 2014-03-31]. Dostupné z: http://www.vak-hod.cz/vak/?page_id=27
- 19) BARÁK, František. Aktuální situace v českém vodárenství a její budoucí směřování. In: *Voda Zlín 2014*. 1. vydání, 2014, s. 5-12. ISBN 978-80-905716-0-0. Dostupné z: <http://www.smv.cz/res/data/126/013819.pdf?seek=1>

Seznam obrázků

Obrázek 1: Logo společnosti	26
Obrázek 2: Firemní vize společnosti	27
Obrázek 3 Organizační struktura společnosti	27

Seznam grafů

Graf 1: Vývoj základního kapitálu zkoumaných společností	33
Graf 2: Vývoj výše odpisů sledovaných společností	39
Graf 3: Vývoj ceny vodného a stočného u sledovaných společností	44

Seznam rovnic

Rovnice 1: rovnoměrné účetní odpisy	19
Rovnice 2: zrychlené účetní odpisy	19
Rovnice 3: zpomalené účetní odpisy	20
Rovnice 4: přiměřený zisk	24

Seznam tabulek

Tabulka 1 Odpisové skupiny	16
Tabulka 2 Přehled největších akcionářů	28
Tabulka 3: Statistika růstu základního a vlastního kapitálu	32
Tabulka 4: Vývoj základního a vlastního kapitálu společnosti VaK Vsetín	34
Tabulka 5: Statistika růstu základního a vlastního kapitálu VaK Vsetín	35
Tabulka 6: Růst základního a vlastního kapitálu VaK Břeclav	35
Tabulka 7: Statistika růstu základního a vlastního kapitálu VaK Břeclav	36
Tabulka 8: Vývoj základního a vlastního kapitálu VaK Mladá Boleslav	37
Tabulka 9: Statistika růstu základního a vlastního kapitálu	37
Tabulka 10: Vývoj výše odpisů společnosti VaK Hodonín	38
Tabulka 11: Ukazatele vývoje výše odpisů společnosti VaK Hodonín	38

Tabulka 13: Vývoj výše odpisů společnosti VaK Vsetín	40
Tabulka 14: Ukazatele vývoje výše odpisů společnosti VaK Vsetín	40
Tabulka 15: Vývoj výše odpisů společnosti VaK Břeclav	41
Tabulka 16: Ukazatele vývoje výše odpisů společnosti VaK Břeclav	41
Tabulka 17: Vývoj výše odpisů společnosti VaK Mladá Boleslav	42
Tabulka 18: Ukazatele vývoje výše odpisů společnosti VaK Břeclav	42
Tabulka 19: Vývoj věcně usměrněné ceny vodného a stočného VaK Hodonín	43
Tabulka 21: Vývoj věcně usměrněné ceny vodného a stočného VaK Vsetín	45
Tabulka 22: Vývoj věcně usměrněné ceny vodného a stočného VaK Břeclav	45
Tabulka 23: Vývoj věcně usměrněné ceny vodného a stočného VaK Mladá Boleslav .	46
Tabulka 24: Kalkulace ceny vodného a stočného	47
Tabulka 25: Kalkulace ceny vodného a stočného při zavedení nájemného	48
Tabulka 26: Navýšení výdajů na vodné a stočné	50
Tabulka 27: Kalkulace zavedení skokového navýšení základního kapitálu	51
Tabulka 28: Kalkulace postupného navýšování základního kapitálu.....	52
Tabulka 29: Navýšení výdajů na vodné a stočné	53

Seznam použitých zkratk

VaK- Vodovody a kanalizace

KVS- Krajská vodohospodářská služba

KSVTM- Krajská zpráva zásobování vodou a kanalizace

OSVaK- Okresní správa vodovodů a kanalizací

KS ZVaK- Krajskou správu zásobování vodou a kanalizace

OVaK- Okresní vodovody a kanalizace

OVS- Okresní vodohospodářská správa

VSO- útvar Vodohospodářské stavební obnovy

ČOV- čistírna odpadních vod